БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 156 (647)
10 АВГУСТ
ЖУМА
1956 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Н. А. Булганин АҚШнинг Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Ч. Э. Боленни қабул қилди (1- бет).
Узбекистон ССР ғалла тайёрлаш планини бажарди (1- бет).
Областимизда (1- бет).
СССР билан Япония ўртасида муносабатларни нормаллаштириш тўғрисида совет-япон музокаралари (1- бет).
СОВЕТ ҚУРИЛИШИ: **В. Холматов.** — Фаолиятсиз раис (2- бет).
БИНОКОРЛАР КУНИ ОЛДИДАН: **Т. Сихарулидзе.** — Хондойлиқдан чиққан бинокор (2- бет).
З. Жамолова. — Болаларга медицина хизматини яхшилайлик (2- бет).
Пахтакор ва механизатор ўртоқлар, барча майдонларда ғўза парваришини қизғин давом эттирайлик! (3- бет).
Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ Г. Жуковнинг «Нью-Йорк таймс» газетасининг ҳарбий редактори Хенсон У. Болдуиннинг саволларига жавоблари (3- бет).
ТУРИСТ ТААССУРОТЛАРИ: **Т. Унабоев.** — Қримдан хат (4- бет).
Сувайш каналини национализация қилиш Мисрнинг суверен ҳуқуқидир (4- бет).

Колхоз партия ташкилоти

Колхоз партия ташкилоти омманинг ижодий ташаббусига чинакам бошчилик қилувчи, уни қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантириш учун курашга сафарбар этувчи жуда катта кучдир. У ҳамма вақт оммага яқин турганлиги, омма билан ишлаш тажрибасига эга бўлганлиги, унинг талаб ва эҳтиёжларини яхши билганлиги ҳамда ҳар бир киши тўғрисида тўла тасаввурга эга бўлганлиги учун ҳам колхоз хўжалигини тинмай ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришмоқда.

Партиямиз XX съезди бошланғич партия ташкилотларини янада мустаҳкамлаш билан бирга, уларнинг фаолиятига хўжалик вазифаларини қай даражада ҳал эта-ётганликларига қараб баҳо бериш кераклигини алоҳида таъкидлаб кўрсатди. Шунинг учун ҳам колхоз партия ташкилоти омма орасида сиёсий ишлар савиясини ҳар томонлама кўтариши, омманинг булоқдек мавж ураётган ижодий ташаббусига моҳирлик билан бошчилик қила билиши керак. Бусиз хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажариш мумкин эмас.

Колхоз партия ташкилоти ишидаги муваффақият кўп жиҳатдан ташкилот секретарининг сиёсий тайёргарлигига, унинг сабот-матонатига, ишчанлик қобилиятига ва ҳамма вақт омма билан яқиндан алоқада бўлиб, топширилган иш учун юксак партиявий жавобгарликни чуқур хис этишига боғлиқдир. Омма орасида сиёсий раҳбар сифатида обрў-эътибор қозонган, коллектив хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилган, масалага партия ва давлат манфаатлари нуқтаи назаридан қарай билган партия ташкилоти секретаригина колхозчиларни артель хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш соҳасидаги катта вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш учун курашга тўла сафарбар этиш имкониятига эга бўла олади.

Областимиздаги кўпгина колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари КПСС Уставига қатъий амал қилганлари ҳолда, ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни бажариш учун курашда ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар, партиявий-сиёсий иш билан хўжалик ишини бирга боғлаб олиб бориб, колхоз ишлаб чиқаришига моҳирлик билан раҳбарлик қилмоқдалар. Ўз ишларини партия XX съезди қарорлари асосида қайта қуриб олган қишлоқ район партия комитетлари эса колхоз бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни бирмунча яхшиладилар, уларнинг ишчанлик ва жанговарлик қобилиятларини оширишга эътибор бермоқдалар.

Ворошилов номли колхоз Янгийўл районидаги юқори ҳосилли колхозлардан бири ҳисобланади. Колхоз 1955 йилда пахтачиликда янги, прогрессив усулни кенг қўллаииб, 841 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31,6 центнердан ҳосил етиштириб, катта даромад олди. Бу йил эса 872 гектар майдонда мўл пахта ҳосили етиштирилмоқда. Ватанпарвар колхозчилар механизаторлар билан ҳамкорликда гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қилиб, шу кеча-кундузда ғўза парваришини ҳар томонлама кучайтирмоқдалар. Артель хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам тез ривожланмоқда.

Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Турсуной Азимбоева) ҳамма вақт колхоз правлениеси билан бамаслаҳат иш кўради. Ташкилот ҳисобидаги 30 коммунистдан асосий қисми колхоз ишлаб чиқаришининг муҳим участкаларида ишлаб турипти. Бригада, звенолар ва чорвачилик фермалари энг яхши ташкилотчилар ҳисобига мустаҳкамланди. Колхоз партия ташкилоти ўзига берилган ҳуқуқдан тўғри фойдаланиб, правление устидан партия контроллигини кучайтирди. Партия йиғилишларида колхоз экономикаси билан бевосита боғлиқ бўлган масалалар кенг муҳокама қилиниб туради. Партия ташкилоти хўжалик ишларини сиёсий ишлар билан бирга боғлаб олиб бориб, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини оширмоқда ва колхозчиларни артель хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш учун курашга сафарбар этмоқда.

Лекин шуни ҳам эътироф қилмоқ керакки, областимизда ҳали ўз ишларини ҳозирги юксак талаблар даражасида қайта қурмаган, колхоз хўжалигини ривожлантиришга етарли таъсир кўрсата олмаётган колхоз партия ташкилотлари ҳам оз эмас. Бундай партия ташкилотлари ва уларнинг раҳбарлари колхоз экономикасини чуқур ўрганмаганлар, мавжуд резервлардан фойдаланиш асосида хўжаликни ривожлантириш перспективалари билан шуғулланмаётирлар. Айниқса бундай аҳволнинг қолоқ колхоз партия ташкилотларида мавжудлиги айрим район партия комитетларининг ана шундай колхозларнинг партия ташкилотларига амалий ёрдам кўрсатмаётганликларидан далолат беради.

Бекобод районидаги Крупская номли колхоз ўтган йили 450 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 6,3 центнердан ҳосил олди. Колхозда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш плани ҳам йилдан-йилга бажарилмаётир. Ҳозир колхозда ғўза парвариши ёмон аҳволда. Колхоз партия ташкилоти ва унинг секретари ўртоқ А. Тўрабеков КПСС уставида берилган ҳуқуқлардан тўла фойдаланиш, колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, уларни мўл ҳосил учун курашга сафарбар этиш ўрнига иккинчи даражали ишларни бажармоқда. Бунга район партия комитетининг секретарлари ҳам айблидирлар. Чунки, улар колхозларга борганларида артель аъзолари ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларнинг қўйилиши ҳақида бошланғич партия ташкилотлари секретарлари билан суҳбатлашиш, уларга маслаҳатлар бериш ўрнига, правление раислари билан хўжалик ишлари ҳақида гаплашиб қайтаберадилар. Бу хилдаги бир ёқлама раҳбарлик иш услубига мутлақо йўл қўйилмаслиги керак.

Маълумки, партиявий-ташкилий, партиявий-сиёсий ишларнинг қандай қўйилгани хўжалик соҳасида эришилган муваффақиятлар билан ўлчанади, шунингдек бошланғич партия ташкилотлари ва уларнинг секретарлари фаолиятига хўжалик ишлари соҳасидаги муваффақиятларга қараб баҳо берилади. Шундай экан колхоз партия ташкилоти ва унинг секретари конкрет экономикани чуқур ўрганиши, умумий кўрсатмалар билангина чегараланмасдан, колхозчилар ўртасида жонли ташкилий иш олиб бориши, социалистик мусобақани ташкил этишда илғорлар тажрибасига таяниши, қолоқ участкаларни бўтариб, бу билан ҳар бир звено, бригада ва колхозда умумий юксалишга эришиш учун ишда жонкуярлик ҳамда ташаббус кўрсатиши керак.

Колхоз бошланғич партия ташкилотларини ҳар тарафлама мустаҳкамлаш, уларни оммани уюштира биладиган, янги вазифаларни бажаришга ва мўл ҳосил учун курашга сафарбар этадиган жанговар ташкилотга айлантириш—қишлоқ район партия комитетларининг бевосита бурчидир. Шунга эришмоқ керакки, бошланғич партия ташкилотлари томонидан колхозчилар ва механизаторлар ўртасида олиб борилаётган партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларнинг бутун мазмуни уларни меҳнат соҳасида янги муваффақиятларга илҳомлантирсин, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва социалистик мусобақани авж олдириб, мўл ҳосил етиштириш юзасидан олинган мажбуриятларни бажаришга хизмат қилсин.

Колхозчилар ва механизаторлар ўртасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишларни бевосита дала шийпонларига кўчириш, дала шийпонларини сиёсий агитациянинг чинакам марказига айлантириш, олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини контроль қилиб туриш, колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш — колхоз партия ташкилотларининг диққат марказида туриши лозим.

Колхоз партия ташкилотларига раҳбарликни кун сайин яхшилаб, уларнинг ишчанлик ва жанговарлик қобилиятини тобора оширайлик.

Областимизда

«Чирчиксельмаш» заводи коллективи 1956 йил планини муддатидан илгари бажариш учун курашда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. **Суратда:** смена нормасини 250-300 процентдан бажариб, цех кўчма вимпелини олиб келаётган 2-механика-йиғув цехининг токари **А. П. Кирко** иш устида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАХТАЧИЛИКДА МЕҲНАТ ҲАРАЖАТИНИ ҚАМАЙТИРМОҚДАЛАР

Область қишлоқ хўжалик бошқармасида ўтган етти ой ичида пахта етиштириш учун бўлган меҳнат харажатлари якунланди. Область колхозлари пландагига нисбатан ярим миллион меҳнат куни тежадилар.

Область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи С. Акрамов ЎзТАГ мухбири билан қилган суҳбатида қуйидагиларни билдирди:

—Бу йил колхозлардаги пахта майдонининг 70 процентида ғўзалар машиналар билан икки томонга қаратиб ишланмоқда. Биргина ана шунинг ўзи қўл меҳнати сарфлашни 30 процентдан ҳам кўпроқ камайтирди. Бу йил бир қанча агротехника усулларини қўшиб ўтказиш кенг қўлланилмоқда. Масалан, озиқлантириш билан бир вақтда культивация ҳам қилинмоқда ва суғориш эгатлари олинмоқда. Бу тадбир ҳам меҳнат харажатини камайтиришга анча ёрдам беради.

Ғўзаларнинг суюқ аммиак билан озиқлантирилиши катта эффект берди. Бу ўғитни ерга солиш учун кам меҳнат сарфланади. Орджоникидзе районидаги Хрущев номли ва «Қизил Ўзбекистон» колхозларининг тажрибаси шуни кўрсатдики, бу усул ҳар бир далачилик бригадасида илгари ўғитларни ташиб келиш ва тайёрлаш ишларида банд бўлган ўн кишини бошқа ишларга бўшатиб бериш имкониятини туғдирди. Колхозларда механизмларнинг кенг қўлланилиши меҳнат харажатини анча камайтирди. Октябрь, Янгийўл районлари ва бошқа районларнинг пахта далаларида янги олти қаторли культиваторлар ва универсал чанглагич-пуркагич машиналари биринчи марта ишлатилмоқда. Бу машиналарнинг иш унуми тўрт қаторли машиналарнинг иш унумидан бир ярим баравар ортиқдир. (ЎзТАГ).

Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхозда ошхона қуриб битказилиб, фойдаланишга топширилди. **Суратда:** колхоз ошхонасининг шеф повари **К. Маматохунов** колхозчиларга элтиш учун термасларга овқат жойламоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

16 ЯНГИ АЛОҚО БЎЛИМИ

Область Алоқа бошқармасининг коллективи аҳолига алоқа воситаларидан кенг равишда фойдаланиш шароитларини яратиб бериш учун қизғин иш олиб бораётир. 1956 йилнинг биринчи ярмида областнинг Октябрь, Гулистон, Пискент, Боёвут, Ўрта Чирчиқ, Бекобод ва бошқа районларида янгидан 10 алоқа бўлими ташкил қилиниб, аҳолига хизмат кўрсата бошлади. Бу алоқа бўлимлари асосан қишлоқ совети, колхоз ва МТС лар территориясида бўлиб, колхозчи ва механизаторларни кундалик газета ва журналлар билан таъминлаб, пул переводлари, посилка, хат ва телеграммалар қабул қилиб намунали хизмат кўрсатмоқда.

Яқин кунлар ичида мана шундай алоқа бўлимлари областнинг Қорасув районидаги Қуйлиқ марказида, Бўка районининг Кўк орол участкасида ва Олмалиқ шаҳридаги ишчи посёлкаларида янгидан ташкил этилади.

Бу йил областимизнинг районларида ҳаммаси бўлиб, 16 янгидан очилган алоқа бўлими аҳолига хизмат кўрсата бошлайди.

А. ЙУЛДОШЕВ.

ҚОНЧИЛАР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Оҳангарон кўмир разрезининг ишчи ва хизматчилари, инженер-техник ходимлари меҳнат унумдорлигини ошириш, кўмир қатламларини очиқ усулда қазиб олиш технологиясини янада такомиллаштириш, қудратли техникадан унумли фойдаланиш учун ўзаро социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар.

Кон техниги, коммунист Я. Гринблат бошчилик қилаётган участка коллективи олтинчи беш йилликнинг биринчи йили—1956 йил топшириғини муддатидан олдин бажариш ҳамда йил охиригача қўшимча равишда кўплаб кўмир етказиб бериш юзасидан олган социалистик мажбуриятини ҳозирнинг ўзидаёқ бажариб қўйди. Дмитрий Кожевников ва Носирбой Болтабоев ўртоқлар сингари экскаваторчилар ҳам меҳнат вахтасида туриб ишлаб, смена топшириғини камида 1,5 ҳиссадан бажараётирлар.

Меҳнатсевар кончилар Шахтёрлар кунигача пландан ташқари 13 минг тонна кўмир қазиб беришга аҳд қилдилар.

Ф. ПЕТРОВ,
М. МИРСОБИРОВ.

ЯНГИ ҒИШТ ЗАВОДИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Маҳаллий ва ёқилғи саноати министрлиги кейинги вақтларда қишлоқ қурилишини тобора ривожлантириш мақсадида қишлоқларда бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар қуришга эътиборни кучайтирмоқда.

Яқинда Чиноз районида шу министрликка қарашли янги ғишт заводи қуриб битказилди ва ишга туширилди. Бу завод райондаги колхоз ва совхозларни ҳамда индивидуал уй-жой қурувчиларни пишиқ ғишт билан таъминлайди.

Завод ишчилари Бинокорлар кунини район аҳолисига кўплаб сифатли ғишт ишлаб чиқариш билан нишонлаш учун ўзаро социалистик мусобақани янада қизитиб юбордилар. Улар йил охиригача янги қурилишлар учун камида 250 минг дона пишиқ ғишт етказиб бериш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Э. ҚУРТНАЗИРОВ.

КАНОП ЕТИШТИРИШДА МЕХАНИЗАЦИЯ ДАРАЖАСИ ОШМОҚДА

Тошкент областининг колхозлари канопни ўриб-йиғиб олишга киришдилар. Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли ва «Политотдел» ҳамда Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли илғор колхозлар ҳар бир гектар ердан 135-140 центнердан поя олмоқдалар, бу пландагидан икки ҳисса кўпдир.

Канопни титиш машиналарида дастлабки ишлаш дала бошида ўтказилмоқда. Бу ишни бажариш учун биринчи марта юксак унумли «МПЛ — 500» маркали агрегатлар ажратилди. Бу агрегатлар пояни механизация воситаси билан барабанга ташлаб беради. Уруғни янчиб олишда янги «МК—5» молотилкаларини ишлатишга қарор берилди. Бу молотилканинг иш унуми аввалги молотилкага қараганда ўн баравар кўпдир. Республика хўжаликларида бу мавсумда техника экинларини механизация билан ўриб-йиғиб олиш даражаси анча ортади, канопни кўк луб учун қайта ишлаш ҳажми 25 процент ошади. (ЎзТАГ).

ЁШ ХИРУРГНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ЯНГИЙЎЛ, 7 август. (ЎзТАГ). Ярим кечада Янгийўл касалхонасига юрагидан оғир ярадор бўлган киши келтирилди.

Шу кечаси навбатчилик қилган ёш хирург Нуриддин Бойматов ҳеч қачон бундай воқиага дуч келмаган эди. Лекин фурсатни қўлдан бой бермаслик керак эди—бемор ўлим хавфи остида қолган эди. Бойматов жабрланган кишининг ҳаётини сақлаб қолишга ҳаракат қилиб, Тошкентдан ёрдам келишини кутиб турмасликка ва мустақил суратда зарур хирургия чораси кўришга қарор берди. Н. Бойматов ассистент Ҳамроқул Раҳмонқуловнинг ёрдами билан биқинни ёриб, юрак пардасини очди ва қон кетишини тўхтатди. Операция муваффақиятли ўтди. Муайян вақтдан кейин бемор яхши ҳолатда касалхонадан чиқди.

Н. Бойматов Тошкент медицина институтининг шогирдидир. У ўтган йили клиника ординатори курсини муваффақиятли тамомлагандан кейин, ишлаш учун Янгийўлга келган эди.

Н. А. БУЛГАНИН АҚШ НИНГ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ Ч. Э. БОЛЕННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

7 августда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин АҚШнинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Чарльз Э. Болен жанобларини қабул қилди.

Элчи Н. А. Булганиннинг қуролсизланиш ва Совет Иттифоқи ўз қуролли кучларини камайтирганлиги масаласи юзасидан юборган мактубига АҚШ Президенти Дуайт Д. Эйзенхауэрнинг жавоб мактубини Министрлар Совети Раисига топширди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР ғалла тайёрлаш планини бажарди

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XX съездининг ғалла етиштиришни янада кўпайтириш тўғрисидаги тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашиб, давлатга ғалла топшириш (шолидан бошқа) йиллик планини муддатидан олдин 100,6 процент бажардилар. Ғалла топшириш давом этмоқда. Республика колхозлари ва совхозлари кузда ва баҳорда экмоқ учун ўзларини сара уруғликлар билан таъминламоқдалар, бошоқли дон экинлари ҳосилини батамом ўриб-йиғиб олиш тадбирларини кўрмоқдалар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Москва қурувчилари байрамида сўзлаган нутқи брошюра қилиб босиб чиқарилди

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг 1956 йил 31 июлда Москва қурувчиларининг Қурувчилар кунига ва В. И. Ленин номидаги марказий стадион очилишига бағишланган байрамида сўзлаган нутқини брашюра қилиб босиб чиқарди.

Брашюра оммавий тиражда нашр этилди. (ТАСС).

Москва. 5 августда В. И. Ленин номидаги Марказий стадионда СССР халқлари спартакиадаси очилди. **Суратда:** спартакиада қатнашчиларининг тантанали паради. Олдинда параднинг бош колоннаси бормоқда.

Л. Беляев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СОВЕТ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ОЛДИДА

Журналистлар Марказий уйида матбуот конференцияси

8 августда Москвада, Журналистлар марказий уйида СССРнинг университет ва институтларида янги ўқув йилига бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди. СССР олий таълим министрининг биринчи ўринбосари В. Н. Столетов совет ва чет эл матбуоти вакиллари олдида баёнот берди. У ахборот бериб айтдики, бу йил мамлакатнинг кундузги олий ўқув юртларига 222.400 киши қабул қилинади. Совет ёшлари ўртасида олий таълимга ҳавас жуда ошганлиги сабабли ўқувчилар қабул қилувчи комиссияларга тушган аризалар сони вакант ўринлар сонидан анча ошиб кетди. Масалан, Москвадаги гуманитар олий ўқув юртларига 3.925 киши олиниши керак бўлгани ҳолда 14 мингдан кўпроқ ариза тушди. Пойтахтдаги машинасозлик ва энергетика институтларига 7.305 киши олинади. Бу ўқув юртларига киришни истаганлар эса 21 мингдан ошиб кетди. Бошқа олий ўқув юртларида ҳам аҳвол тахминан ана шундай. Конкурс энг муносиб бўлган йигит ва қизларни танлаб олиш имкониятини беради.

Министр ўринбосари айтдики, ишлаб чиқаришда ва қишлоқ хўжалигида ишлаган, армияда хизмат қилган кишиларга бу йил анча имтиёз берилади. Шу билан бу йилги тартиб бундан аввалги йиллардагидан фарқ қилади.

В. Н. Столетов олий ўқув юртларига олинмай қолиши мумкин бўлган кишилар ҳақида гапириб айтдики, улар олдида халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида кенг иш майдони очиқ турибди. Заводларда, фабрикаларда, колхозларда ва МТСларда ишлаш ёшларимиз учун ажойиб ҳаёт мактаби бўлади, уларнинг касбларни тўғри танлаб олишларига ёрдам беради.

В. Н. Столетов совет ва чет эл журналистларининг жуда кўп саволларига жавоб бериб айтдики, 1 сентябрда мамлакатнинг кўпгина янги олий ўқув юртларида, жумладан Сталинобод политехника институтида, Свердловскдаги темир йўл транспорти инженерлари электромеханика институтида, Куйбишев алоқа электротехника институтида машғулотлар бошланади.

Бу йил совет студентлари 300 дан кўпроқ дарслик оладилар. Бу дарсликлар жами 8 миллион нусхада босилади.

Конференцияда ҳозир бўлганлар совет олий мактабининг халқаро алоқалари кенгайиши билан қизиқдилар. В. Н. Столетов айтдики, бу йил Совет Иттифоқининг институт ва университетларига чет мамлакатларнинг йигит ва қизларидан 2,5 мингта яқин киши қабул қилинмоқчи. Шу билан бирга совет ёшлари ҳам Норвегияда, Швеция, Франция, Финляндия, Хитой, Ҳиндистон, Чехословакия, Польша, Болгария, Руминияда ва бошқа мамлакатларда ўқийдилар. (ТАСС).

СССР билан Япония ўртасида муносабатларни нормаллаштириш тўғрисида Совет-Япон музокаралари

СССР билан Япония ўртасида муносабатларни нормаллаштириш тўғрисида Совет-Япон музокаралари 8 августда Москвада давом этди. Тўртинчи мажлис бўлди.

Музокараларда Ташқи Ишлар Министри Д. Т. Шепилов бошчилигидаги Совет делегацияси ҳамда Ташқи Ишлар Министри М. Сигемицу бошчилигидаги Япония делегацияси қатнашди.

Мажлисда СССР билан Япония ўртасида муносабатларни нормаллаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан фикр олишув давом қилди. Томонлар сулҳ шартномаси проектининг айрим моддаларини кўриб чиқмоқ ва таҳрир этмоқ учун кичик комитет тузишга қарор қилдилар.

Эндиги мажлис 10 августда бўлади.

Москва областининг колхозлари ҳар бир сигирдан 2,167 килограммдан сут соғиб олдилар

Москва областининг колхозларида ўтган ўн ой ичида ҳар бир сигирдан ўртача ҳисоб билан 2.167 килограммдан сут соғиб олинди. Бу миқдор ўтган йилнинг шу даврида соғиб олинган сутдан 636 килограмм кўпдир.

Чорвадорлар ўртасидаги мусобақада Красногорск районининг колхозлари биринчиликни олиб, ҳар бир сигирдан 3.649 килограммдан сут соғиб олдилар.

Москва атрофи колхозлари сигирларни боқиш ва парвариш қилиш ишларини яхшилаш туфайли юксак кўрсаткичларга эришдилар. Жумладан, конвейер майдони анча кенгайтирилди, бу эса сигирларни кўкатлар билан мўл-кўл боқишни таъминлади.

Область колхозларида ялпи соғиб олинган сут қарийб бир ярим баравар кўпайди. (ТАСС).

ПАХТА ТЕРИМИ БОШЛАНДИ

СТАЛИНОБОД, 8 август. (ТАСС). Микоянобод районининг колхозлари республикада биринчи бўлиб пахтани теришга тушдилар. Биринчи 500 тонна пахта терилди.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

ФАОЛИЯТСИЗ РАИС

Эски Тошкент қишлоғининг сайловчилари бундан бир неча йил илгари Ҳуриниса Исаевани қишлоқ Советининг депутати қилиб сайлаган эдилар. Қишлоқ Советининг депутатлари эса унга катта ишонч билдириб, уни қишлоқ Совети ижроия комитетига раис қилиб сайладилар. Шундай қилиб, Исаевага қишлоқда маҳаллий ҳокимият вазифаларини—хўжалик, сиёсий, маданий ва ободончилик ишларини олиб боришда ижроия комитетга ташкилотчилик билан раҳбарлик қилади, деб катта ишонч билдирилди. Аммо ижроком раиси ўртоқ Исаева сайловчилар ишончини оқлай оларлик даражада фаолият кўрсатмаётир. Бундай дейишимизга далиллар борми? Бор. Маълумки, қишлоқ Советининг сессиялари ижроком томонидан ойида камида бир марта чақирилиб турилиши, бунда қишлоқнинг хўжалик, маданий-сиёсий, ободончилик ва бошқа масалалари кўриб чиқилиб, ҳал қилиниши лозим.

Эски Тошкент қишлоқ Советининг сессиялари эса аҳён-аҳёндагина чақирилиб, пухта тайёргарлик кўрилмаган ҳолда ўтказилади, унда депутатлар актив иштирок этмайдилар. Қарорлар расмият учунгина қабул қилинади, уларнинг ижроси текширилмайди. Доимий комиссиялар, уларнинг раислари ва аъзоларининг номлари протоколдагина бор. Бироқ улар ҳеч қандай иш олиб бормаётирлар. Уларнинг баъзилари қайси доимий комиссиянинг аъзоси ва вазифаси нимадан иборат эканлигини билмайдилар ҳам. Ижроком раиси Исаева бўлса, доимий комиссиялар раислари ва аъзолари билан алоқада бўлиб, уларга амалий ёрдам ва маслаҳатлар бериб турмайди. Доимий комиссиялар иши ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ғамхўрлиги ҳамда халқимизнинг ижодий меҳнати туфайли қишлоқларимизнинг маданий қиёфаси юксалиб, тобора обод бўлиб бормоқда. Шу жумладан кейинги йилларда Эски Тошкент қишлоғининг аҳолисига маданий ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан баъзи ишлар қилинди. Янги маиший комбинат, касалхона, МТС ёнида катта ошхона ва магазин бинолари қурилиб ишга туширилди. Қишлоқнинг кўпгина кишилари ўз жамғармалари ва давлат берган ёрдам билан ўзларига берилган ер участкаларига янги дангиллама типовой уйлар қуриб олдилар. Қишлоқда янги тўғри кўчалар ва кўркам маҳаллалар бунёдга келди. Шу билан бирга қишлоқ ободончилиги ишида ва аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишда қатор камчиликлар бор.

Қишлоқ ўз ҳаммомига эга эмас. Қишки кинотеатр ёки клуб йўқлигидан кинофильмлар дуч келган биноларда кўрсатилаётир. Қишлоқнинг марказида бундан уч йил илгари қурила бошлаган типовой ошхона биноси ҳали ҳам битказилгани йўқ. Қишлоқ ободончилигидаги бу камчиликларни тугатиш соҳасида қишлоқ Совети, унинг ижроия комитети ва шахсан ижроком раиси ўртоқ Исаева ҳеч қандай амалий иш олиб бормаётирлар.

Ижроком раиси ўзининг асосий вазифаларини бажармаётган экан, у қандай ишлар билан шуғулланмоқда деган савол туғилади. Аввало шуни айтиш керакки, ижроком раиси Исаеванинг иш услуби бюрократик-канцеляриячилик иш услубидир. Унинг фаолияти кабинетга кириб олиб ҳар хил справка ва ҳужжатларга имзо чекиш ва печать босиш билан чекланган. Исаева қишлоқ Совети ва ижрокомнинг ишларини депутатларга ва активларга таяниб коллектив равишда ҳал қилмай, якка ўзи бюрократик-канцеляриячилик услуби билан ҳал қилиб келмоқда.

Ўртоқ Исаева қишлоқ ва район Советларининг депутати ва қишлоқ Совети ижрокомининг раиси бўлатуриб колхозда, МТСда ва бошқа бирор ташкилотда сайловчилар олдида бирор марта ҳам ҳисоб бергани йўқ, доклад ва суҳбатлар ўтказмайди. Қишлоқ Советидаги колхоз, МТС ва бошқа ташкилотларнинг ишлари билан қизиқмайди. Колхозларга аҳён-аҳёндагина кўриниш учунгина боради.

Эски Тошкент қишлоқ Совети ижрокомининг раиси Ҳуриниса Исаева жонли ишдан четда, кабинет атрофида ўралашиб юрибди. Сайловчилар эса ўз депутатларининг қониқарсиз ишлаётганидан, наказларни бажариш ҳақида ўйламай бюрократлашиб қолганидан хайратда қолмоқдалар. Бундай фаолиятсиз депутатларни сайловчилар чақириб олиш ҳуқуқига эгадирлар. Буни Октябрь район ижроия комитетининг раҳбарлари ҳам яхши билсалар керак?

В. ХОЛМАТОВ.

Ленин номли ўрта мактаб ўқитувчиси

Эътибордан четда қолаётган масала

Бекобод шаҳрининг қиёфаси кундан-кунга ўзгариб, унинг ҳуснига-ҳусн қўшилмоқда. Шаҳар кўчаларининг ҳар икки томонига янгидан тушаётган қатор-қатор 2 қаватли уй-жойлар, поликлиника, мактаб, кинотеатр ва турли муассаса бинолари шаҳарнинг қиёфасини тобора кўркамлаштириб юбормоқда.

Ана шундай қурилишлар авж олиб бораётган бир пайтда, водопровод тармоқларидан сувнинг жилдираб келиши шаҳар аҳолисини ранжитаётир. Шаҳримизнинг атрофи Сирдарё сувига сероб бўлган бир пайтда, водопровод тармоқларидан сув келмаслиги албатта кишини ажаблантиради-да!

Қачон қарасангиз Карьерний, Рабочий ва Киров кўчаларида яшовчи аҳолининг тонг саҳардан кечгача будка олдида қаторлашиб сув кутиб ўтирганини кўрасиз. Бундай аянчли аҳволни Садовий, Комсомол, Чапаев, Спецпосёлок кўчаларидаги водопровод колонкалари ёнида ҳам кўриш мумкин.

Шаҳар бўйича асосан уч тармоқдан сув келади. Бироқ бу тармоқлар орқали «жилдираб» келаётган сув шаҳар аҳолисининг сувга бўлган талабини мутлақо қондирмаётир.

Шаҳарда сув танқислигини тугатиш, аҳолининг сувга бўлган талабини қондириш юзасидан шаҳар Совети ижроия комитети қатор-қатор қарорлар чиқарди. Ҳатто Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалиги министрлиги, Ўзгазаводопровод канал тресги ва Ўзбек Давлат проект бўлими олдига қўйилган муҳим масалалар ҳалигача амалга оширилмай келаётир. Ўзбекистон Давлат проект бўлими шаҳарда янгидан қуриладиган сув тармоқларининг проектини тамомлаган бўлса-да, ишчи чертёжини ҳамон кейинга судрамоқда. Шаҳар Совети, айниқса шаҳар коммунал хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Н. Чипиленко водопровод орқали меҳнаткашларни сув билан таъминлаш ишларини яхшилашга етарли эътибор қилмаётирлар.

Агар масалага Н. Чипиленко нуқтаи назаридан қаралса, шаҳарда сув муаммоси бу йил ҳам муаммолигича қола беради. Лекин Бекобод шаҳар аҳолисининг шаҳар ташкилотларининг раҳбарларидан умиди бу эмас. Шаҳар меҳнаткашлари ўзларининг сувга бўлган талабларининг қондирилишини ҳаққоний равишда талаб қиладилар. Аҳолини сув билан тўла қондириш учун барча имкониятлар мавжуд.

М. РИСҚИЕВ.

Сирдарё районидаги «Ҳақиқат» колхозининг дала шийпонлари кўркам қилиб безатилган. Колхозчилар тушлик дам олиш вақтида маданий дам олиб ҳордиқ чиқарадилар. **Суратда:** дала шийпонларининг бирида тушки дам олиш пайти.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

„Диққат, колхоз радиоузелидан гапирамиз!“

— Диққат! Диққат! Колхоз радиоузелидан гапирамиз!

Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли қишлоқ хўжалик артели радио узелидан бериладиган ҳар кунги маҳаллий эшиттириш ана шу сўзлар билан бошланади. Бу ерда колхоз аъзолари хонадонининг деярли ҳаммаси радиолаштирилган. Колхозчилар узел орқали бериладиган колхоз ҳаётига оид янгиликларни зўр қизиқиш билан тинглайдилар.

Радиоузел қатъий план асосида иш олиб боради. План пахтакорларнинг талаб ва таклифларини ҳисобга олган ҳолда, колхоз партия ташкилоти томонидан тузилади. Радиоузел ҳузурида колхоз правлениеси раиси Ж. Мамажонов, партия ташкилотининг секретари А. Ашеров, комсомол комитетининг секретари М. Номозов, колхоз агрономи Н. Алиев, фельдшер Р. Решетова ва бошқа ўртоқлардан иборат лекторлар группаси бор. Ана шу лекторлар кучи билан йил бошидан бери радиоузел орқали «КПСС ХХ съезди қарорлари коммунистик жамият қуришнинг программасидир», «Халқаро аҳвол тўғрисида», «Совет кишисининг маънавий қиёфаси», «Колхозларда социалистик мусобақа ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш», «Июль—ҳосилга-ҳосил қўшиш ва уни сақлаб қолишда ҳал қилувчи ой» ва бошқа темаларда лекция ҳамда суҳбатлар эшиттирилди.

Илғор бригада ва звеноларнинг иш тажрибасини оммалаштиришга ҳам жиддий эътибор берилади. Июль ойининг бошларида колхоздаги айрим бригадалар графикда белгиланган ишларни ўз вақтида бажара олмай қолдилар. Колхоз партия ташкилоти илғор 4-бригаданинг иш тажрибасини оммалаштиришга қарор қилди ва бригада бошлиғи ўртоқ Т. Мамаонов радио орқали сўзлаб, ишдаги тажрибани ўртоқлашди. Графикни бажаролмай оқсаётган 1,3 ва 5-бригада аъзолари 4-бригада иш тажрибасидан фойдаланиб, аста-секин қолоқликдан чиқа бошладилар. Радиоузел орқали илғорларнинг чиқишлари тез-тез уюштирилиб турилмоқда.

Бундан ташқари, радиоузел ҳузурида ташкил этилган «Жонли газета» ҳам мунтазам равишда чиқиб туради. Бу деворий газета саҳифаларида бригадаларда қилинаётган ишларга якун ясалади, илғор бригада ва звеноларнинг ютуқлари ҳикоя қилинади ва қолоқлар танқид остига олинади. Бир куни шундай воқеа рўй берди: ўртоқ Р. Усмонов бошчилик қилаётган бригадада квадрат-уялаб экилган ғўзалар парвариши ниҳоятда кечиктириб юборилди. Деворий газетада дарҳол танқидий материал босилиб, бригадада меҳнат интизомининг бўшаштириб юборилганлиги, социалистик мусобақанинг хўжа кўрсинга ташкил этилганлиги, олинган мажбуриятни бажариш устидан контролнинг йўқлиги очиб ташланди. Газета танқиди ўз натижасини берди. Қолоқликнинг сабабларини билиб олган бригада аъзолари ғўза парваришини кучайтириб юбордилар.

Радиоузел колхозчиларнинг талаблари билан ҳар куни қизиқарли программада концертлар бериб туради. Концерт группасига ёш музикант А. Рихсиев раҳбарлик қилмоқда.

Тарас Шевченко номли колхоз радиоузели юқори пахта ҳосили учун кураш, қишлоқ меҳнаткашлари орасида оммавий-сиёсий агитация олиб бориш ва маданий хизмат кўрсатишда муҳим роль ўйнамоқда.

Ф. АБДУЛЛИН.

Педагогика институтида

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтини ўтган ўқув йилида 500 га яқин студент тамомлаб, ҳаётга йўланма—диплом олди. Ёш педагоглар мактабларда ишлаш учун республикамизнинг турли районларига жўнаб кетдилар. Бу йил институтда 2500 студент таълим олади. Сиртқи бўлимларда эса 5 минг студент ўқийди.

Шу кунларда институт дирекцияси, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари бутун эътиборни 1956-57 ўқув йилини пухта тайёргарлик билан кутиб олишга қаратганлар. Бу йил институтни янги ўқув йилига тайёрлаш эҳтиёжлари учун давлат томонидан 150 минг сўм пул ажратилган. Институтга 100 дона янги парта келтирилди. 150 га яқин парта ремонт қилинди ва бўялди. Психология, химия, физика, география каби ўнлаб фан кабинетлари ва лабораториялар кўргазмали ўқув қуроллари ва тажриба асбоблари билан бойитилди. Студентлар ётоқхонаси учун 700 та янги кўрпа сотиб олинди.

Педагогика институтига бу йил 800 га яқин ўқувчи қабул қилинади. Институт маъмурияти қабул имтиҳонлари топшираётганларга қулай маданий-маиший шароитларни яратиб бермоқда.

А. САЙДАМИНОВ,
Т. РАСУЛЕВ.

БИНОКОРЛАР КУНИ ОЛДИДАН

Хондайликдан чиққан бинокор

Хондайлик қишлоғи Бўстонлиқ районидаги энг кўркам қишлоқлардан бири. Унинг атрофини кўм-кўк дарахтлар билан қоплаган тоғлар ўраб олган.

Ёз кунларининг бири эди. Кишилар орасида «Ниёзбек қишлоғида темир йўл қурилармиш» деган овоза тарқалди. Кўп қатори Малик ҳам ўз дўстлари билан маслаҳатлашиб, Ўзбекистон пойтахти Тошкент билан Ниёзбекни бир-бирига боғловчи темир йўл қурилишига кетмоқчи бўлди. Бироқ шунда айрим қишлоқ йигитлари ўйланиб қолдилар:

— Ахир бизнинг кетмон чопишдан бошқа ҳунаримиз бўлмаса, қандай бўларкин, у ерда қийналиб қолмасмикинмиз, — деди улар.

— Ҳунаримиз бўлмаса, ўрганамиз, у ерда бизга ёрдам беришади. Ҳеч ким ҳунарни онасининг қорнидан ўрганиб тушмайди, — жавоб берди Малик.

Малик ўз тенгдошлари Абил Турсунбоев, Рўзи Қамбаровлар билан биргаликда ана шу янги қурилишга бориб ишлашга қарор қилди.

Бу воқеа 1930 йили бўлган эди.

Дастлабки пайтларда Малик ўз дўстлари билан Қодирия ГЭСи қурилишида ер қазувчи бўлиб ишлади. Кейинчалик Чирчиқ электрохимия комбинати қурила бошлади. Бўзсув ва Чирчиқ дарёсининг қамишзор ёқаларида бўлғуси гигант корхонанинг пойдевори қад кўтарди. Шу ўртада Комсомол ГЭС пойдеворига ҳам ғишт қўйилди. Ниёзбек қишлоғининг қиёфаси тамомила ўзгариб, шаҳар тусини ола борди. Қурилишлар тобора кенг қулоч ёзарди.

Шу ўртада бетончилар тайёрлаш курси очилди.

— Мен бетончи касбини эгаллашни астойдил истардим, — деб ҳикоя қилади Малик ўша пайтларни эслаб. — Бу курсдаги машғулотлар рус тилида олиб бориларди, мен ўйланиб қолдим, ҳали рус тилини яхши билмасдим. Шунда рус ўртоқларим ёрдамга келди. Бетончилар тайёрлаш курсида ўқий бошладим. Кўп ўтмай бетончилик касбини эгалладим, энг муҳими — рус тилида гаплашиш ва ёзишни ўрганиб олдим.

Малик билан бирга келган кўпгина ўзбек йигитлари ҳам Иттифоқимизнинг йирик қурилишларида бой тажриба орттирган рус ишчиларидан ҳунар ўргандилар. Ўтган 26 йилдан бери Малик Соатов ўз дўстлари билан республикамизнинг энг ёш индустриал марказларидан бири бўлган Чирчиқ шаҳрини қуришда актив иштирок этиб келмоқда. Ҳалол меҳнат унга катта обрў бағишлади. Малик Соатов 18 марта мақтов қоғози билан мукофотлангаи. У, учинчи марта Чирчиқ шаҳар Советига депутат қилиб сайланди.

Кейинги кунларда шаҳарда жуда кўп уй-жой бинолари, болалар боғчаси, клуб, ётоқхоналар ва бошқа маданий-маиший муассасаларнинг бинолари қурилди. Уларнинг ҳаммасида Малик аканинг ўз ҳиссаси, ўз улуши бор. Ҳозир Малик Соатов бетончилар бригадасига раҳбарлик қилмоқда. Унинг бригадаси ёзги кинотеатр пойдеворига бетон ётқизмоқда.

Бинокорлар кунини ишлаб чиқаришда муносиб совғалар билан нишонлаш учун бошланган шаҳар қурувчилари ўртасидаги мусобақада смена топшириғини доимо 200 процентга етказиб бажараётган бу бетончилар бригадаси олдинда бормоқда. Бригада бошлиғи Малик Соатовнинг номи Ҳурмат тахтасидан сира тушмайди.

Химиклар, энергетиклар, машинасозлар шаҳри—Чирчиқнинг кенг ва кўркам кўчаларидан уйга қайтар экан, Малик Соатов ўзи биринчи ғиштини қўйган фабрикаларга, заводларга, ГЭСларга ва кўркам биноларга суқланиб қарайди ва:

— Инсоннинг қўли гул деб шуни айтадилар-да, — дейди.

Ҳақиқатан ҳам собиқ Ниёзбек қишлоғининг ўрнида қисқа муддат ичида совет кишиларининг иродаси билан улкан шаҳар бунёд этилди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Катта Оҳангарон қурилишида

Шу йилнинг бошида ғишт заводи қурила бошланди. Янги корхонанинг энг муҳим қисми — печь қурилишини қайси коллективга топшириш ҳақида бошқарма раҳбарлари узоқ маслаҳатлашдилар. Шунда кимдир «бу муҳим топшириқни Виктор Степанов бригадасига топшириш керак» деб таклиф қилди. Бу таклиф ҳаммага маъқул тушди. Виктор Степанов бу хабарни эшитгач бригада аъзоларини тўплаб, улар билан маслаҳатлашди.

— Бизга жуда катта ишонч билдирмоқдалар, — деди у ишчиларга. — Бу ишончни биз, албатта, оқлашимиз керак.

Ҳа демай, печь қурилиши бошланиб кетди. Ишчилар астойдил меҳнат қилдилар. Ўзаро мусобақа асосида ишлаш, бригада аъзолари ўртасида меҳнатни яхши ташкил этиш туфайли ғишт пишириш печининг қурилиши муддатидан деярли бир ой илгари тамомланди. Қабул комиссияси бригаданинг ишига яхши баҳо берди.

Ҳозир Виктор Степанов бригадаси Катта Оҳангарон шаҳрида қад кўтараётган икки қаватли ошхона қурилишида ишламоқда. Коллектив бу қурилишни муддатидан камида икки ҳафта илгари битказиш мажбуриятини олган. Мажбуриятни бажариш учун бригаданинг ҳар бир аъзоси астойдил тер тўкиб ишламоқда. Шу сабабли ҳам ўн кунлик ва ойлик топшириқлар доимо ортиғи билан бажарилмоқда. Масалан, июнь ойи топшириғи 220 процент бажарилди. Июль ойида эса бундан ҳам юқори кўрсаткичга эришилди.

Бригада аъзоларининг бундай юқори кўрсаткичларга эришаётганликларининг сабаби шундаки, бу ерда меҳнат тўғри ташкил қилинган. Бригадада ғишт терувчилар звеноларга бўлиниб ишлайдилар. Ҳар бир звенода учтадан ишчи бор. Звенога юқори разрядли ғишт терувчи раҳбарлик қилади. У ишнинг сифати ва суръати учун жавоб беради. Энг тажрибакор ғишт терувчи деворнинг мураккаб ва муҳим бўлган участкасининг ташқи томонидаги ғиштларни теради. Звенонинг иккинчи аъзоси эса деворнинг ички томонидаги ғиштларни теради. Учинчи ишчи бу ҳар иккала ғишт терувчини узлуксиз равишда қоришма билан таъминлаб туради. Шаҳар қурувчилари ўртасида яқиндан бери қўлланилаётган звенога бўлиниб ишлаш усули яхши натижалар бермоқда. Бригаданинг М. Агапов, М. Сломин каби ғишт терувчилари смена давомида нормадаги 440 ўрнига 1100-1200 донага етказиб ғишт теришга эришаётирлар.

3- қурилиш бошқармасига қарашли бу илғор бригада янги шаҳар қурилишида ишлаётган ўртоқ Гусев бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси билан мусобақалашиб келмоқда. Ҳар икки бригаданинг аъзолари вақти-вақти билан учрашиб туралилар, эришган ютуқлари билан ўзаро ўртоқлашадилар, ҳар ойнинг охирида мусобақа шартларининг бажарилишини якунлайдилар. Бу тадбир ҳар икки томонга ҳам яхши ёрдам бермоқда. Ўртоқ Гусев бошлиқ бригада ҳам ойлик топшириқларни 200 процентгача етказиб бажариб, илғорлар қаторидан ўрин олди.

Виктор Степанов шаҳар қурилишида кўп вақтдан бери ишлаб келаётганлиги ва бу соҳада яхши натижаларга эришаётганлиги учун яқинда Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

И. АҲМЕДОВ,
М. МИРҲАМИДОВ.

Ҳар бир бинокорнинг меҳнат унумдорлиги 10 процент ошди

Шу кунларда областимиз қурилиш объектларида иш ҳар қачонгидан ҳам қизғин бормоқда. Меҳнатсевар бинокорлар яқинда нишонланадиган ўз байрамларини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бу соҳада Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилиш министрлигига қарашли 227-УНР коллективи катта ютуқларни қўлга киритаётир.

УНР маъмурияти ҳар бир участкада меҳнат унумдорлиги ва иш сифатининг юқори бўлишини таъминлаш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширди. Жумладан, прораб ва бригадирларнинг роли оширилди, уларга ташаббус кўрсатиб ишлаш учун, ишчиларни рағбатлантириш учун кенг имкониятлар яратиб берилди. Натижада йил бошидан бери УНР бўйича, ўрта ҳисоб билан олганда, ҳарбир бинокорнинг меҳнат унумдорлиги белгиланганига қараганда 10 процентдан зиёд ошди.

«Узбексельмаш» ва «Ташкенткабель» заводларининг ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимлари учун уй-жой бинолари ва бошқа маданий-маиший бинолар қураётган участкалар коллективлари пухта, сифатли ва арзон қуриш жиҳатидан ҳам, меҳнат унумдорлигини ошириш жиҳатидан ҳам бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Экскаватор заводи учун кўп қаватли уй-жой бинолари қураётган участка коллективи ҳам улардан қолишмаётир. Участканинг Муллажон Содиқов бошчилигидаги ғишт терувчилар бригадаси ва Ҳабибулла Сулаймонов раҳбарлик қилаётган бетончилар бригадасининг аъзолари ўн кунлик ва ойлик топшириқни систематик равишда 130-160 процентдан бажариб, меҳнат унумдорлигини белгиланганидан 15 процентгача оширишга муваффақ бўлаётирлар.

З. ИСРОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Электр чироқларимиз қачон ёнади“

Шу сарлавҳа билан газетанинг 18 июль сонида чиққан хабарда Янгийўл шаҳар Файзиобод маҳалласида электр йўқлиги, хонадонларни электр қуввати билан таъминлаш масаласини шаҳар Совети узил-кесил ҳал қилмай келаётгани кўрсатилган эди.

Меҳнаткашлар депутатлари Янгийўл шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Эшонхўжаевнинг редакциямизга билдиришича, текширишда газетада кўрсатилган фактлар тўғри чиққан. Тошкент область ижроия комитети Файзиобод қишлоғида электр станцияси қуриш учун 150 минг сўм ссуда берган. Ҳозир электр станция қуришга киришилган.

Болаларга медицина хизматини яхшилайлик

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш тўғрисида қилинаётган катта ғамхўрликлар туфайли мамлакатимизда халққа чинакам хизмат қилувчи даволаш-профилактика муассасаларининг кенг тармоқлари вужудга келтирилди, малакали врачлар ва медицина ходимларининг жуда кўп кишилик отрядлари тарбияланиб етишди. Олтинчи беш йилликда соғлиқни сақлаш ишлари ва совет медицинаси янада барқ уриб ривожланади. Бешинчи беш йилликдагига нисбатан бу беш йилликда янги касалхоналар деярли 3 марта ва болалар муассасалари 2,4 марта кўпроқ қурилади. Болалар яслилари ва боғчаларидаги ўринлар сони тахминан 45 процент кўпаяди. Бу эса хотинларнинг меҳнат шароитини ва турмушини янада яхшилашга ёрдам беради, мамлакатнинг ишлаб чиқариш, маданий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётида хотинларнинг кенгроқ иштирок қилишини таъминлайди.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш ишлари соҳасида мисли кўрилмаган ютуқлар қўлга киритилди. Айниқса ёш болаларнинг саломатлигини сақлаш, юқумли касалликларнинг олдини олиш соҳасида катта муваффақиятлар қўлга киритилди.

Октябрь революциясидан илгари ёш болалар ва ҳомиладор аёллар тўғрисида ғамхўрлик қилиш ачинарли аҳволда эди. Ҳозирги Ўзбекистон территориясида революциядан илгари атиги 1028 та шифохона койкаси, 62 та туғруқхона ва 3 та етимхона бор эди. Мазкур медицина муассасаларида 102 врач, 234 ҳамшира ва 63 акушер ишларди. Педиатрия ва акушерлик-гинекология бўйича бирорта ҳам мутахассис йўқ эди. Яслилар ва болалар консультацияси тўғрисида ҳеч ким ўйлаб ҳам кўрган эмас.

Болаларга медицина хизмати кўрсатишни яхшилашда сўнгги беш йилликда эришилган муваффақиятлардан ёш авлод тўғрисида қилинаётган ғамхўрликни яққол кўриш мумкин. Бешинчи беш йиллик мобайнида болалар шифохоналаридаги койкалар сони 19,6 процент, болалар санаторийларидаги койкалар сони 17 процент, давлат бюджетида турувчи яслилардаги ўрин 25,7 процент ўсди. Колхозларнинг доимий яслилардаги ўрин 18 минг 745 дан 20 минг 701 га кўпайди. Колхоз аъзолари ва правлениеларининг ташаббуси билан ўтган беш йилликда 470 ясли биноси қурилиб, ишга туширилди. Шундай қилиб, колхозлардаги доимий яслиларнинг кўпчилиги махсус типовой бинолар билан таъминланди. Мавсумий яслиларда эса ўринлар сони беш йил ичида 34 процент ортди.

Болаларни даволаш-профилактика муассасаларининг сонини кўпайтириш билан бирга бу муассасаларни педиатрия бўйича мутахассис кадрлар билан таъминлаш юзасидан ҳам тегишли тадбирлар амалга оширилди. 1950 йилда республикада 683 врач-педиатр ишлаган бўлса, ҳозир уларнинг сони 1000 дан ошиб кетди. Шулардан 150 га яқини қишлоқ болалар даволаш-профилактика муассасаларида хизмат қилмоқдалар.

Даволаш муассасалари ва мутахассис врачларнинг сони ҳамда сифатининг яхшиланиши туфайли болаларга медицина хизмати кўрсатиш ҳам бирмунча яхшиланди. 1955 йилга келиб бир ёшгача бўлган болаларнинг 90 процентга яқини врачлар назорати остига олинди. Беш йил мобайнида болалар орасида дифтерия билан ўлиш 3 марта, кўкйўтал билан ўлиш 2 марта, дизентерия билан ўлиш 3 марта, токсик диспепсия билан ўлиш 2,5 марта камайди.

Юқорида санаб ўтилган муваффақиятлар билан кифояланиб, болаларга медицина хизмати кўрсатиш соҳасидаги жиддий камчиликларни кўрмаслик хато бўлур эди. Болаларга медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар ҳали ҳам аҳолининг ўсиб бораётган талабларидан орқада қолмоқда. Болалар шифохоналаридаги койкалар сони (айниқса ёз даврида) эҳтиёжни қондира олмаётир. Койкалар сони қишлоқда ҳам, шаҳарда ҳам СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг махсус 870 ва 278 сонли буйруғида белгиланган нормага етказилган эмас. Юқумли касалликларни даволовчи шифохоналарда: шаҳарда 500, қишлоқда 400 ўрин етишмайди.

Аралаш ва контакт юқумли касалликлар билан оғриган болаларни даволаш махсус шифохонанинг йўқлигидан ҳали ҳам яхши йўлга қўйилмаган. Кўпчилик болалар шифохоналарида коридор системаси, оналар учун палата, касални аниқлаш хонаси йўқлиги натижасида юқумли касаллик билан оғриган беморларни даволашда қийинчилик туғилмоқда.

Ёш болали аёлларнинг ишлаб чиқаришда, маданий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда актив қатнашишларини таъминлашда яслилар муҳим роль ўйнайди. Лекин бу соҳада ҳам жиддий камчиликлар бор. Ўрин йўқлигидан биргина Тошкент шаҳрининг ўзида 800 киши ўз боласини яслига жойлаштира олмаётибди. Республиканинг бошқа шаҳарларида ҳам бундай фактларни учратиш мумкин. Шунга қарамай соғлиқни сақлаш органлари, саноат корхоналари ва колхозлар яслилар қурилишини ниҳоятда кечиктириб юбормоқдалар. Айниқса саноат корхоналари томонидан қурилиши лозим бўлган яслилар плани йилдан-йилга бажарилмай қолиб кетмоқда. Масалан, 1954 йилда план 35,2 процентда, 1955 йилда 36.5 процентда қолди.

Республикада санитария-профилактика ва санитария маорифи ишлари ҳам қониқарсиз ташкил қилинган. Аҳолининг санитария маданиятини оширишда республика санитария маорифи Уйи ҳам ташаббус кўрсатиб ишламаётир.

Ёш болаларга медицина хизмати кўрсатишдаги камчиликларни тугатиш мақсадида Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги олтинчи беш йилликда бир қанча конкрет тадбирларни амалга оширишни планлаштирди. Соғлиқни сақлаш органлари ва саноат корхоналари ҳисобига қуриш йўли билан яслилардаги ўринлар сони 8000 га кўпаяди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети колхозчиларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, олтинчи беш йилликда колхозлардаги доимий яслиларда ўринлар сонини 8 мингтага оширишга қарор қилдилар. Бундан ташқари колхозларнинг ҳар бир дала шийпонида албатта кўчма мавсумий яслилар ташкил қилиш чоралари ҳам кўрилади.

Олтинчи беш йилликда врач-педиатр кадрлар армиясига яна 800 дан ортиқ киши қўшилади. Шу билан қишлоқ районларида педиатр кадрларга бўлган муҳтожлик тугатилади. Даволаш муассасаларига эса 15 мингга яқин ўрта малакали медицина ходимлари юборилади. Бундан ташқари ишлаб турган педиатрлар малакасини ошириш юзасидан бир қанча муҳим тадбирлар амалга оширилади.

Бу беш йилликда аҳолининг санитария маданиятини оширишга, санитария пропагандасини яхшилашга жиддий эътибор берилади. Яқин уч йил ичида министрлик рус, ўзбек ва қорақалпоқ тилларида эскилик қолдиқлари соғлиқ учун зарар, мактабда гигиена тарбияси, физкультура ва спорт соғлиқни мустаҳкамлашнинг муҳим фактори, дизентерия, қизамиқ, дифтерия, кўкйўтал, эмлаш ва бошқа темаларда брошюра, плакат, лозунг ва варақалар нашр этишга қарор қилди.

Медицина ходимларининг малакасини ошириш, шифохоналар базасини кенгайтириш, яслилар сонини ошириш, касалликни ўз вақтида аниқлаб, даволаш ва бошқа шунга ўхшаш муҳим тадбирларни амалга ошириш ёш болаларга медицина хизмати кўрсатишни ҳар томонлама яхшилаш имкониятини беради. Олтинчи беш йилликда белгиланган ишларни бажариш учун ҳамма зарур асослар бор. Лекин шуни айтиш керакки, белгиланган план ўз-ўзидан амалга ошавермайди. Бунинг учун республикадаги соғлиқни сақлаш органлари, даволаш-профилактика муассасалари бутун имкониятни сафарбар этишлари, куч ва ғайрат кўрсатиб ишлашлари зарур. Ана шундагина ёш болаларга медицина хизмати кўрсатишни яқин йиллар ичида намунали йўлга қўйиш мумкин. Медицина хизмати масаласи партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг ҳам назар-эътиборидан четда қолмаслиги керак.

З. ЖАМОЛОВА,

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар, барча майдонларда ғўза парваришини қизғин давом эттирайлик!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Ғўза парвариши ҳеч бир сусайтирилмасин

Бу йил областимиз колхозларида пахтадан мўл ҳосил олишни таъминлаш мақсадида кўпгина ишлар қилинди. Эрта кўкламдаги об-ҳаво қийинчиликларини енгган колхозчилар чигитни ўз вақтида экдилар ва уни асосий майдонларда деярли тўла ундириб олдилар. Бу йил кўпчилик майдонларда чигит квадрат ва тўғри бурчак шаклида уялаб экилди. Ана шу тадбирлар натижасида ғўзани яганалаш ва дастлабки даврдаги парвариш ишларини ҳар йилгидан эрта бошлаб юборишга, демак, мўл ҳосил учун мустаҳкам асос яратишга имкон туғилди.

Дастлабки даврда эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун ёз даврида ғўза парваришини кучайтириш, ҳар бир ишни қулай агротехника муддатларида бажариш талаб этилади. Ана шу мақсадда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг қарори билан июль ойи — мўл ҳосил тўплаш ойи, деб эълон қилинди.

Кўпгина илғор колхозларимиз бу давр ичида барча ишчи кучларидан, МТСнинг техникасидан тўла фойдаланиб ва меҳнатни тўғри ташкил этиб, ғўза парваришини ҳар томонлама қизитиб юбордилар, мўл ҳосил тўплашда катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ўтган йилларда қолоқ ҳисобланиб келган Ўртасарой районидаги Будённий номли, Октябрь районидаги Энгельс номли, Пискент районидаги Шверник номли, Верхне Волинск районидаги Андреев номли, Шверник номли, Гулистон районидаги Андреев номли, Боёвут районидаги Жданов номли ва бошқа бир қанча колхозлар ҳам илғор колхозлар билан бир қаторда июль ойида ишни яхши ташкил этиб, ғўзанинг аҳволини кескин равишда яхшилаб олдилар.

Бироқ, кўпгина колхозлар ўзларидаги мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланмай, ойлик давомида ғўза парвариши ишларини кўнгилдагидек ўтказа олмадилар. Тўғри, бу колхозлар июль ойи учун яхши планлар, графиклар тузиб, анча муҳим тадбирларни амалга оширишни кўзда тутдилар. Лекин дала ишларини тузилган планларнинг бажарилишини таъмин этадиган даражада уюштира олмадилар.

Чиноз районидаги Ленин номли колхоз правлениеси ойлик ўтказиш планини июнь ойининг охирида тузиб чиқди. Планда ғўзани суғориш, қатор ораларини ишлаш ва бошқа тадбирлар кўзда тутилиб, далага маҳаллий ўғит чиқариш тўғрисида бригада, звеноларга махсус топшириқлар берилди. Ғўза парваришига қўшимча куч ажратилди, от-уловлар сафарбар этилди. Бироқ, колхоз правлениеси дала ишларини планда белгиланганидек қилиб уюштирмади. Графикларнинг бажарилиши устидан кундалик контроль ўрнатилмади. Натижада июль ойи учун белгиланган тадбирлар бажарилмай қолди. Бундай аҳволни бошқа кўпгина колхозларда ҳам кўрамиз. Бу колхозлар июль ойи тадбирларини тўла амалга оширмаганликлари учун ғўзанинг аҳволи унча яхшиланмади, ривожланишдан қолган ғўзалар ҳамон тўла ҳосилга кирган эмас.

Июль ойида ғўза парваришида йўл қўйилган асосий камчиликларнинг бири ғўзани суғоришнинг ёмон ташкил этилганлиги бўлди. Тўғри, суғорилган майдонлар кўпайди, бироқ область бўйича июль ойида ғўза 1,7 ўрнига 1,2 марта суғорилди. Суғориш топшириғининг бажарилмай қолишининг сабаби шуки, колхозлар ўзларига берилган сувдан тўғри фойдаланмадилар, етарли даражада тажрибали сувчилар ажратилмади, кўп ҳолларда сув исроф қилинди.

Июль ойида ғўза қатор ораларини ишлаш ҳар тарафлама кенгайтирилмади. Бунинг устига қатор ораларини кўндалангига ишлаш топшириғи кўпинча бажарилмади. Бунинг натижасида бир қанча майдонларда ғўзанинг аҳволи яхшиланмади, ҳосил тўпланиши жуда секин бораётир. Боёвут, Бўка, Ўрта Чирчиқ, Оққўрғон, Пискент районларининг кўпгина далаларида ғўзалар жуда чанқатилиб қўйилган, ҳатто ҳосилнинг тўкилиш ҳоллари ҳам бўлган.

Янгийўл, Чиноз, Верхне-волинск ва Бекобод районларидаги баъзи бир колхозларда бегона ўтлар ҳали ҳам юлиб ташланмаётир. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши қаратилган тадбирлар тўла-тўкис амалга оширилмади. Шунинг учун ҳам Мирзачўл, Гулистон, Оққўрғон, Сирдарё ва бошқа баъзи районларда катта-катта майдонларда ҳали ҳам ўргимчаккана кўп.

Агар бу йилги шароитда ғўза парвариши юзасидан июль ойида белгиланган тадбирлар бенуқсон амалга оширилганда эди, август бошигача ҳамма майдонларда ҳар туп ғўзада 4-5 тадан кўсак ҳосил қилиш мумкин бўлар эди. Лекин ҳамма жойда кўнгилдагидек ҳосил тўпланди деб айта олмаймиз. Аксинча, 1 августгача кўпчилик майдонларда ғўза тупларида 1-2 тадан кўсак ҳосил бўлдики, бу ҳол ғўзанинг ривожланишдан қолаётганлигини кўрсатади, ғўза парвариши юзасидан қилинаётган ишларнинг ҳали тугалланмаганлигидан дарак беради. Пахта далаларида юз берган ҳозирги аҳволдан тўғри хулоса чиқариб, август ойи давомида ҳосил тўплаш ишини ҳеч бир бўшаштирмасдан олиб бориш керак. Бироқ баъзи колхозларнинг раҳбарлари ҳозирги аҳволни яхши тушуниб етмаганлар. Аксинча улар ҳозирданоқ, дала ишларини тўхтатиб қўйсак бўлади, деган кайфиятда юрибдилар. Шундай жойларда дала ишлари суръати кундан-кунга сусайиб кетмоқда, айниқса ғўзани суғориш ғоят ёмон уюштирилмоқда.

Баъзи МТС ва колхозларнинг раҳбарлари, август ойида фақат ривожланишдан қолаётган ғўзаларни парвариш қилсак бўлади, дейдилар. Бироқ бу фикрга асло қўшилиб бўлмайди. Август ойида барча майдонларда ғўзани ҳар томонлама парвариш қилиш керак.

Ўсишдан қолаётган ғўзалар август ойида ва сентябрнинг дастлабки ўн кунлиги давомида икки марта комплекс парвариш қилиниши керак. Ғўза ана шундай зўр бериб парвариш қилинганидагина биз июль ойида йўл қўйилган хато ва камчиликларни тузатиб, ҳамма далаларда анча мўл ҳосил тўплаб олишга эришамиз.

Ғўза нормал ривожланаётган далаларда ҳосил элементлари: кўсак, тугун, гуллар етарлидир. Ҳозирги вазифа август ойида ғўза парваришини тўғри уюштириб, ана шу ҳосил элементларини тўла сақлаб қолишдан иборатдир. Бунинг учун ғўза қатор ораларини ишлаш, суғориш ишларини давом эттиришимиз лозим. Шуни унутмаслик керакки, август ойида ғўзанинг ўсиши ва ривожланиши учун қулай шароит яратиб берилганидагина кўсакларнинг вазни ортади, яъни ҳосил мўл бўлади.

Август ойида амалга оширилиши керак бўлган энг муҳим ва энг масъулиятли тадбир ғўзани суғоришдир. Тупроқ шароитига қараб, август ойида ғўзалар 1,5-2 марта суғорилиши керак. Бунда, албатта, ғўзани чанқатиб қўйишга ёки ортиқча суғориб юборишга мутлақо йўл қўймаслик зарур.

Август ойида ғўзани суғоришда баъзи бир қийинчиликларнинг рўй бериши кутилади. Бунинг сабаби шуки, ҳозир Чирчиқ ва Оҳангарон дарёларининг суви одатдагита қараганда бирмунча камаймоқда. Колхозлар бу фактни эътиборга олишлари, сувни тежашлари ва ўзларига берилган сувдан тўла фойдаланишлари, ғўзани кечаси ва кундузи суғоришлари, сувни исроф қилмасликлари керак.

Суғоришни, албатта, қатор ораларини ишлаш билан тўғри қўшиб олиб бориш керак. Ғўзаси ривожланишдан қолаётган далаларда қатор оралари ҳам узунасига, ҳам кўндалангига ишланиши ва сифатли чопиқ қилиниши керак.

Ғўзаси нормал ўсиб ривожланаётган далаларда қатор ораларини ишлаш бирмунча қийинроқ бўлади. Лекин бу участкаларда қатор ораларини узунасига культивация қилиш ва эгат олиш мумкин. Бундай ғўзалар енгил чопиқ қилинади ва асосан бегона ўтлардан тозаланади. Ғўзаси яхши ривожланаётган участкаларда трактор культивациясига пухта тайёргарлик кўриш керак. Бунинг учун культиваторларга тўсиқ ўрнатиш, культиваторнинг ғўзани шикастлаши мумкин бўлган қисмларини юмшоқ материаллар билан ўраш зарур. Акс ҳолда трактор ва культиватор қатор ораларидан ўтганида кўсакларни тўкиши ва айрим бўйдор бўлиб ўсган ғўзаларни ҳатто юлиб кетиши ҳам мумкин. Янгийўл районида, айниқса «Коммунизм» колхозида, шунингдек бошқа бир қатор районларда ҳам культивация вақтида эътиборсизлик қилинаётгани сабабли ҳосил элементлари, шунингдек ғўза нобуд бўлишига йўл қўйилган.

Культивация вақтида ғўза ва ҳосилга зарар етказмаслик учун тракторларни биринчи тезлик билан юритиш керак. Бунда, албатта, кунлик культивация нормасини камайтириш, яъни бир кунда кўпи билан 6-7 гектар ерни узунасига, 5,5-6,5 гектар ерни кўндалангига культивациялайдиган қилиб белгилаш лозим.

Қатор ораларида тракторлар юришини камайтириш учун охирги культивацияларда бир йўла эгат очиб кетишни ҳам уюштириш лозим. Бунинг учун культиватор орқасига окучник тиркаб қўйилса бас. Шу билан бирга, ўсиб кетган ғўза қатор ораларини ишлашда от-уловдан кенг миқёсда фойдаланиш керак.

Турли сабаблар билан ўсиш ва ривожланишдан орқада қолиб, ҳозиргача оммавий равишда ҳосил тугишга киришмаган ғўзаларни август ойининг биринчи ярмида минерал ўғитлар билан озиқлантириш лозим. Бунда ўсимликка ҳам азотли, ҳам фосфорли ўғит солинади. Ғўзалар ортиқча суғорилиб, лекин қатор оралари вақтида ишланмаганлиги натижасида ривожланишдан қолаётган бўлса, уларни минерал ўғитлар билан озиқлантирмаслик керак.

Ҳосил элементларини тўла сақлаб қолиш учун фақат суғориш ва қатор ораларини ишлашнинг ўзи кифоя қилмайди. Бунинг учун яна бир қатор қўшимча тадбирларни кўриш лозим. Жумладан, чеканкани тезроқ тугаллаш билан бирга, ўсимликни маҳаллий ўғит билан, шунингдек барги орқали минерал ўғит билан озиқлантириш керак.

Баъзи бир районларда чеканка қилиш кейинга чўзилиб кетмоқда. Бундай ҳолга асло йўл қўйиб бўлмайди. Барча колхозларда ҳам шу кунларда чеканкани батамом тугалламоқ зарур.

Гўнг ва бошқа маҳаллий ўғитларни қатор ораларига солиш билан бирга, уларни сув билан қўшиб бериш ҳам зарур. Маҳаллий ўғит асосан ўсишдан қолаётган майдонларга солиниши керак. Аммо ғўзаси ўсиб, ғовлаб кетган далаларга маҳаллий ўғит солинмаслиги лозим.

Ғўзани барги орқали озиқлантиришда ўғитни пуркаш усулини кенг қўллаш керак. Ҳосил элементларининг тўкилиб кетмаслиги учун ғўзаси яхши ривожланган участкалар биринчи навбатда барг орқали озиқлантирилиши керак.

Ўсимликнинг касаллиги ва зараркунандаларга қарши тезда бажарилиши керак бўлган ишларни ҳеч бир унутмаслик лозим. Кейинги вақтларда кўпчилик колхозларда ўргимчаккана ва бошқа зараркунандалар яна авж олабошлади. Ҳосил тўплаш ва мавжуд ҳосилни сақлаб қолиш учун бу зараркунандаларни дарҳол тугатиб, уларнинг такрор пайдо бўлишига йўл қўймайлик.

Мўл ҳосилни эрта етилтириб олиш ҳам ғоят катта аҳамиятга эга. Ғўзани ўз вақтида тўғри суғориш йўли билан кўсакларнинг етилишини тезлаштириш мумкин. Лекин сизот сувлари юза турган ерларда пахтани эрта етилтириш учун суғориш ва бошқа агротехника тадбирларининг ўзи билан масала ҳал бўлмайди. Мирзачўл зонасидаги кўпчилик майдонларда, шунингдек бошқа бир қатор районларда сизот сувлари анча юза туради. Бу сувларнинг таъсирида пахтанинг пишиши бирмунча кечикиши мумкин. Шунинг учун сизот суви юза турган районларда август ойи ичида зовур ва коллекторларни тозалаш, уларни сизот сувини равон тортадиган ҳолга келтириш керак.

Бу йил мўл ҳосил етиштириш учун барча имкониятларга эга бўлган колхозлар ва МТСларда бу имкониятлардан тўла фойдаланиб, ғўза парваришини тугалловчи даврдаги ишларни ўз вақтида сифатли қилиб бажарайлик.

Е. БЕРСУДСКИЙ,
Область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бош агрономи.

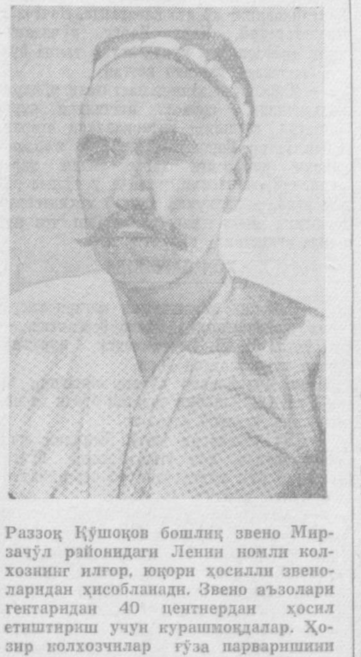

Раззоқ Қўшоқов бошлиқ звено Мирзачўл районидаги Ленин номли колхознинг илғор, юқори ҳосилли звеноларидан ҳисобланади. Звено аъзолари гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ҳозир колхозчилар ғўза парваришини қизғин давом эттириб, ҳар туп ғўзада мажбуриятни қоплайдиган даражада кўсак бўлишини таъминлаш учун ҳаракат қилаётирлар. Суратда: ўртоқ Р. Қўшоқов.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ДАЛА ИШЛАРИ БЎШАШТИРИЛМАЙДИ

Ворошилов номли колхоз Мирзачўл районидаги йирик колхозлардан ҳисобланади. Колхоз аъзолари бу йил 1120 гектар ердаги ғўзаларни квадрат-уялаб ўстирмоқдалар. Улар ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта етиштириш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Азамат пахтакорлар ҳосилни нобуд қилмасдан сақлаб қолиш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқдалар. Ҳозир колхознинг барча майдонларидаги ғўзалар тўртинчи комплекс парваришдан чиқарилди. Чопиқ, культивация, суғориш ва озиқлантириш ишлари бир-бирига боғлаб олиб борилаётир. Расулев ва Аҳмедов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда меҳнат интизоми мустаҳкамланган, дала ишлари графиги эса ортиғи билан бажарилаётир. Ҳозир бу бригадаларнинг ғўзаларини кўрган киши уларда мўл ҳосил етишаётганлигини кўриб, завқланади.

Ф. Мирзаева, Қ. Эргашева, Н. Муҳиддинов каби колхозчилар, А. Олимов, Э. Турсунов сингари механизаторлар ўзаро ҳамкорликда ишлаб катта муваффақиятга эришмоқдалар.

Х. САГИЗОВ.

ИЛҒОР БРИГАДАДА

Ўртоқ Х. Умурзоқов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бу йил 86 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган. 60х60 ва 60х45 схемасида квадрат-уялаб, тўғри бурчак уялаб экилган ғўзалар ҳозирга қадар уч марта комплекс парваришдан чиқарилди, маҳаллий ва минерал ўғитлар билан етарли миқдорда озиқлантирилди.

Бригадада кундалик нормасини ортиғи билан бажармайдиган биронта ҳам кишини топмайсиз. Т. Бегмонова, Б. Умурзоқова, С. Саидазимов каби комсомол-ёшлар меҳнат соҳасида яхши ютуқларга эришаётирлар. Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхознинг бу бригадаси ғўза парваришини сифатли ўтказаётганлиги учун бир неча беш кунликдан бери колхоз кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келмоқда.

З. БОЛТАЕВ.

„Нью-Йорк таймс“ газетасининг ҳарбий редактори

Хенсон У. Болдуин жанобларига

Нью-Йорк шаҳри, 36 — Нью-Йорк штати, АҚШ.

Ҳурматли Болдуин жаноблари!

Шу йил 7 июлда менинг номимга юборган хатингизда мазкур хатда сўраган саволларингизга мендан жавоб олишни истаганлигингизни билдиргансиз.

Ҳозирги вақтда мен Сизга ўзимнинг жавобларимни юбораман. Бу жавоблар қуйида баён қилинган:

1. **Савол.** Сиз Қўшма Штатлар совет ҳаво кучларини ҳаддан ташқари кўпайтириб кўрсатди деб ҳисоблайсизми?

Жавоб. Америка Қўшма Штатларида совет ҳаво кучларига қандай баҳо берилаётганлиги тўғрисида менда аниқ маълумотлар йўқ, чунки бу масалада кейинги вақтларда бирор расмий баёнот қилинган эмас.

Эҳтимол АҚШ нинг баъзи доиралари, айниқса ҳарбий заказлардан манфаатдор бўлган доиралар ҳарбий мақсадларга ажратиладиган маблағни кўпайтирмоқ ва солиқ юкининг асосий оғирлиги ўз устига тушган Америка халқининг манфаатлари билан ҳисоблашмай, СССРга нисбатан ишончсизлик вазияти туғдирмоқ учун фойдаланиб қолиш мақсадида совет ҳарбий ҳаво кучларининг сонини кўпайтириб кўрсатишга мойил бўлаётгандирлар.

2. **Савол.** Традицион буюк континентал давлат бўлган Совет Иттифоқи ҳозирги вақтда ҳаво кучларига алоҳида аҳамият бераётир. Бу нарса, Сизнинг фикрингизча, ҳозирги вақтда ҳарбий-ядро кучлари урушда қуролли кучларнинг устунлик қиладиган тури деган маънони билдирмайдими?

Жавоб. Йўқ, бу маънони билдирмайди. Ҳаво кучлари ва ядро қуролининг ўзи қуролли курашнинг натижасини ҳал қилиб бераолмайди. Атом ва водород қуроли жуда катта вайрон қилувчилик кучга эга бўлишига қарамай, шу қуроллар билан бир қаторда кўп сонли армиялар ва жуда кўп миқдордаги оддий қурол-яроғлар уруш ҳаракатларида муқаррар ишлатилади.

3. **Савол.** Сизнинг фикрингизча, ядро қуролини ишлатмасдан туриб кичик ёки бошқа ҳар қандай урушни олиб бориш мумкинми?

Жавоб. Совет Иттифоқи урушларнинг каттасига ҳам, кичигига ҳам қатъиян қарши бўлиб чиқаётир. Ҳар қандай уруш вайрон қилувчи уруш бўлади, ядро қуроли ишлатилган уруш эса фақат урушувчи мамлакатлар учунгина эмас, шу билан бирга урушмаётган мамлакатлар учун ҳам жуда хатарлидир.

Афсуски, Америка Қўшма Штатларида ва унинг НАТО даги иттифоқчиларида ҳали ҳам шундай кучлар борки, уларнинг мияси халқлар бахт-саодати йўлида яратувчилик ишлари қилишни ўйлаш ўрнига уруш олиб бориш проблемаларини ўйлаш билан банд бўлиб қолмоқда.

4. **Савол.** Нега Совет Иттифоқи шу қадар кўп сув ости кемалари қураётир? Бу нарса Сизнинг кемалар қуриш программангиз СССР буюк континентал ва ҳаво давлати бўлиш билан бир қаторда буюк ҳарбий-денгиз давлати ҳам бўлишга қарор қилганлигини кўрсатмайдими?

Жавоб. СССР фақат мамлакатни мудофаа қилмоқ учун зарур бўлган нарсаларнигина қураётир ва ортиқча ҳеч бир нарса қураётгани йўқ. Маълумки, Совет Иттифоқи территорияси ўн иккита денгизга ва иккита океанга туташган. Унинг денгиз чегаралари бутун давлат чегарасининг қарийб учдан икки қисмини ташкил қилади. Шу сабабли мутлақо табиийдирки, буюк денгиз давлати бўлган Совет Иттифоқи денгиз чегараларимиз хавфсизлигини таъминлаётган ҳарбий-денгиз флотига тегишли эътибор бермоғи лозим.

5. **Савол.** СССР 1.800.000 кишини демобилизация қилганлиги ҳозирги замон урушини олиб боришдаги тенденцияни акс эттирмайдими? Бошқача сўз билан айтганда, ядро қуролининг қуввати самолётлар ва бошқарилувчи снарядлар билан биргаликда кўп сонли армияларнинг ва сув усти ҳарбий-денгиз флотининг аҳамиятини камайтириб юбормаганмикин? Американликларнинг назарида Сизлар эълон қилган демобилизация қуролли кучларнинг энг муҳим ва, афтидан, энг ҳал қилувчи тури бўлган ҳарбий-ядро кучларига тааллуқли бўлмаган демобилизация бўлиб кўринмоқда. Шундай тушуниш тўғрими?

Жавоб. Американликларнинг нуқтаи назарини рўкач қилаётганингиз тушунарли эмас. Агар гап Америка халқи устида бораётган бўлса, мен шунга ғоят аминманки, Американинг меҳнаткаш халқи Совет ҳукуматининг ташаббусини ва амалий тадбирларини қизғин табрикламоқда. Мабодо сиз СССРга нисбатан душманлик кайфиятида бўлган кишиларни американликлар деб айтаётган бўлсангиз, бу ҳолда уларнинг Совет Иттифоқининг ҳар қандай тадбирига муносабати ҳамиша салбий ва ғоят нообъектив муносабат бўлиб келди.

Совет ҳукумати ўз қуролли кучларини 1.840.000 киши миқдорида камайтириш тўғрисида қарор қабул қилганида ҳозирги замон уруши қай характерда олиб борилишига ва Сиз эслатиб ўтган тенденцияларга асосланган эмас. Бу масалада биз, аввало, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ва давлатларнинг ўзаро муносабатларида кескинликни камайтириш мулоҳазаларига, шунингдек Совет Иттифоқининг тинч экономикасини ривожлантириш ва СССР халқларининг фаровонлигини ошириш манфаатларига асосланиб иш кўрдик.

6. **Савол.** Қўшма Штатлар қуролсизланиш устидан контроллик қилмоқ учун ҳар иккала томоннинг ҳаводан туриб ва ер устида инспекция ўтказишини ҳал этишга ўзининг тайёр эканлигини билдирди. Модомики, Совет Иттифоқи кўп миқдордаги кишиларни демобилизация қилаётган экан, нега у шундай инспекция ўтказишга ижозат бермаётир?

Жавоб. АҚШ томонидан таклиф этилган ва аэрофотосъемка ўтказишни кўзда тутган контроль системаси аслда, разведкачилик фаолиятини авж олдиришга олиб келади, бу эса муқаррар икки ўртада бирбиридан гумонсираш ва СССР билан АҚШ ўртасида катта ишончсизлик туғилишига сабаб бўлади.

Айни вақтда совет таклифлари халқаро контролнинг шундай бир системасини кўзда тутадики, бу система қуролсизланишнинг амалга оширилиши устидан кузатиб туришни чинакам таъминлайди. Совет Иттифоқи давлатларнинг қуролли кучларини ва қурол-яроғларини камайтириш устидан, шунингдек атом ва водород қуролини тақиқлаш устидан қаттиқ халқаро контроль ўрнатилиши лозим деган фикрга асосланиб иш кўрмоқда. Бу ҳолда Совет Иттифоқи давлатларнинг қуролсизланиш соҳасидаги ўз мажбуриятларини қай тахлитда бажараётганликларини чинакам текшириб чиқмоқ учун контроллик қилувчи органга амалда имконият берадиган контроль бўлишига тарафдордир. Шу мақсад учун контроллик қилувчи органга кенг ҳуқуқлар ва ваколатлар, ҳаттоки, ҳарбий қисмларни, ҳарбий анжом ва ўқдори складларини, қуруқликдаги ҳарбий-денгиз ва ҳарбий-ҳаво базаларини ва ҳарбий заводларни инспекция қилиш ҳуқуқлари ва ваколатлари ҳам берилади.

СССРнинг таклифлари қўшинлар ва ҳарбий техниканинг хатарли тўпланишига йўл қўймаслик ва, шу тариқа агрессорнинг тўсатдан ҳужум қилиш имкониятининг олдини олиш учун барча катта аэродромларда, темир йўл узелларида, портларда ва муҳим тошйўлларда контроль постлари ташкил этишни ҳам кўзда тутади. Ер устида самарали контроллик қилиб туриш таклифи билан АҚШ таклиф этаётган ҳаво разведкаси ва аэрофотосъемка ўтказиш мақсадлари ўртасидаги тафовутни бундан кўра муфассалроқ исбот қилиб ўтиришимнинг зарурати йўқ деб ҳисоблайман.

Ҳурмат билан

Г. ЖУКОВ.
Совет Иттифоқи Маршали.
1956 йил 4 август,
Москва шаҳри.

Ғўза парвариши қизғин бормоқда.

Ғўза ўз вақтида культивация қилиниб, сифатли парваришдан чиқарилса, қондириб суғориб турилса, албатта мўл ҳосил етишади. Гулистон районидаги Молотов номли колхознинг А. Бекалиев бошлиқ бригада аъзолари буни жуда яхши биладилар. Бригада аъзолари ўтган йили ҳар гектар ердан 33 центнердан ҳосил топширган эдилар. Бу йил эса 60 гектар ерга чигит экилган. Ғўзани юқори агротехника муддатларида парвариш қилаётган бригада аъзолари мўл ҳосил тўплашга муваффақ бўлмоқдалар.

— Бригадамиз аъзолари бу йил гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар, — деди бригадир. — Биз ана шунга яраша меҳнат қилиб, шу кунга қадар ғўзани уч марта комплекс парваришдан чиқардик. Биз бундан кейин кўсакларни тезроқ етилтириш учун курашамиз.

Шунингдек, райондаги Крупская номли колхоз аъзолари ҳам ғўза парваришини қизғин давом эттириб, августнинг ҳар бир кунидан унумли фойдаланмоқдалар. Колхознинг ўртоқ Ж. Юсупов бошлиқ бригада аъзоларининг иши бунга мисол бўла олади.

З. ЮСУПОВ,
Р. ЖАББОРОВ.

Тракторчи Мирзаали Алиевнинг муваффақияти

Чиноз МТСининг илғор тракторчиси Мирзаали Алиевни ким билмайди дейсиз? У, бу ерда деярли 12 йилдан буён ишлайди. Алиев бу йилги ғўза парвариши даврида айниқса катта ютуқларни қўлга киритмоқда. У июль ойида 461 гектар ердаги ғўзани сифатли қилиб культивациядан чиқаришга эришди. Уч ой давомида эса ҳаммаси бўлиб 1328 гектар ердаги ғўзани культивациядан чиқарди. Бу давр ичида 1467 килограмм ёқилғи тежаб, давлатга бир неча минг сўмлик фойда келтирди.

Чиноз МТСида ажойиб меҳнат самараларига эришаётган тракторчилар кўп. Масалан, универсалчи Тешабоев 3 ой давомида 999 гектар, Шомаҳмудов 979 гектар, Тожиев 921 гектар, Умаров 913 гектар ердаги ғўзани сифатли парваришдан чиқаришга катта ҳисса қўшдилар.

Универсалчи М. Алиев ғўзани культивация қилишда қўлга киритган юксак ютуқларга қандай эришди? Биз ана шундай савол билан бригада механиги ўртоқ Ҳакимовга мурожаат қилдик.

— У бизга қуйидагиларни айтди: Алиев ишни бошлашдан олдин ўз тракторини яхшилаб кўздан кечиради. Унинг двигатели ҳамда иш органлари ҳаракатида бирор чатоқлик йўқми эканлигини бирмабир текшириб кўради. Камчиликлари бўлса дарҳол тузатади. Ўз машинасига нисбатан ана шундай муносабатда бўлиш унга меҳнатда юксак натижаларга эришиш имкониятини бераётир.

Чиноз МТСининг механизаторлари август ойида ғўзаларни камида 2 марта парвариш қилиш мажбуриятини олганлар. Алиев ҳам ана шундай юксак мажбурият асосида ишламоқда. Ҳозир у бу мажбурият юзасидан кўпгина ишлар қилди. Тракторчи Алиев ўз ишини сувчиларнинг иши билан мустаҳкам боғлаган ҳолда олиб боради.

Мирзаали Алиев ғўза культивациясида биринчиликни қўлдан бермай, ҳамон олдинда бормоқда. У, 1500 гектар майдондаги ғўзани ишлаш, 13 ва 15-далачилик бригадаларида гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш учун колхозчиларга ёрдам беришга қарор қилган. Алиев ўз ваъдасининг устидан чиқиб, мажбуриятини шараф билан бажаришига ҳеч шубҳа йўқ.

М. ДУСМАТОВ.

ҚОВУН ҒАРҚ ПИШДИ

Тўкин пишиқчилик. Тошкентликлар қовун бозорига келганда, колхоз дўконларидан харид қилганларида бу қовун қаердан, деб сўрайдилар. Мирзачўлдан келтирилган жавоби эшитилса уни тезроқ оладилар. Мирзачўлнинг янги ерларида битган ширин-шакар қовуни ҳозир шаҳримиз аҳолиси ўртасида жуда севиб еййилади.

Шакар палак ширин қовунлар етиштиришда Ўртасарой районидаги Жданов номли колхоз деҳқонлари ҳам қолишмайди. Улар асли пахтакор бўлишларига қарамасдан шаҳар меҳнаткашларига манзур бўладиган қовун-тарвузлар ҳам етиштириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозир колхоз қишлоғига борсангиз, қовунларнинг ғарқ пишганини кўрасиз. Звено бошлиғи Гули Ҳамроқулова ширин-шакар қовун етиштиришда уста деҳқонлардан ҳам ўтиб кетди. Шу кунларда пишиб етилган қовун район марказига ва Тошкент шаҳрига юбориб турилибди.

Полиз экинларини парвариш қилишда Абдуғани Ҳакимов астойдил меҳнат қилаётир.

Суратда: звено бошлиғи **Г. Ҳамроқулова** ўз звеносида битган сара қовунларни колхоз омборига юборишга ҳозирлаётир. Колхозчи **А. Ҳакимов** (чапдан) ва колхоз раиси **Зокиров** ўртоқлар қовунларнинг сифатини текшириб кўрмоқдалар.

М. Шевелев фотоси.

ТУРИСТ ТААССУРОТЛАРИ

Қримдан хат

СИМФЕРОПОЛЬ

Қрим ярим ороли ўзининг ҳаётбахш санаторий ва дам олиш уйлари билан машҳурдир. Бу ерда жонажон Ватанимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келган юзларча меҳнаткашлар дам оладилар ҳамда ўзларининг ижодий ишларига соғайиб қайтадилар. Бизнинг умидимиз ва келажагимиз бўлган қувноқ болалар Қрим «Артек»ига келиб саёҳат қиладилар, турли коллекциялар йиғадилар.

Қрим ярим оролининг марказий шаҳарларидан бири — Симферополдир. Симферополь грекча сўз бўлиб, фойдали шаҳар деган маънони билдиради. Шунинг учун Совет ҳукуматининг асосчиси В. И. Ленин Қримни соғломлаштириш жойларидан бирига айлантириш мақсадида 1920 йилда Совет ҳукумати декретини имзолади. Симферополдан барча дам олиш уйлари ва санаторийларга турли-туман транспорт доим қатнаб турибди.

Шаҳарга шимол томондан қараган киши унинг тоғ бағрига жойлашганини кўради. Турли дарахтлар билан ўралган паст-баланд уйлар кўзга яққол ташланади. Улуғ Ватан урушигача шаҳар эски ва янги шаҳар деб юритиларди. Шаҳар шу кунда ҳам икки ном билан аталади: чап томони (солнечная) қуёшли, ўнг томони эса қизил деб номланган. Солнечная томонида Улуғ Ватан уруши йилларида немис фашистлари томонидан яксон қилинган бинолар ўрнида ҳозирги кунда мингларча квадрат метр уй-жой бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилган. Лекин соя дарахтлар экилган бўлишига қарамай, ҳали уларнинг ҳаммаси кўкариб чиқмаган. Шаҳарни қадимдан биладиган кишилар, «Солнечнаяда урушгача, масалан, 50 мингдан ортиқ киши яшаган бўлса, ҳозир аҳолининг сони икки баравар ошган», дейдилар. Қизил томонида эса урушгача бўлган ва ҳозирги кунда қурилаётган уйларнинг томлари қизил черепица билан ёпилган.

Марказий кўчалардан — Ленин, Киров, Пушкин, Шмидт кўчаларига пишиқ ғишт терилган. Кўчалар ва тротуарлар чанг бўлмаса ҳам, тозаланиб туради. Шаҳар деярли катта бўлмаса-да, озиқ-овқат, саноат, хўжалик буюмлари магазинлари ҳамма районларда марказга жойлашган. Магазинлардан истаган нарсангизни топасиз.

Ҳозирги кунда Симферополда учта олий ўқув юрти — медицина, қишлоқ хўжалиги, педагогика институтлари, 11 та техникум, кўплаб завод, турли мастерскойлар ва 15 га яқин ўрта мактаб, рус драма театри ва бир неча кинотеатр бор. Айрим завод-фабрикалар Қрим областининг эҳтиёжига зарур бўлган қурилиш материаллари, консерва маҳсулотлари, кийим-кечаклар ишлаб чиқармоқда.

Шаҳар ўртасидан кесиб ўтадиган Салгир дарёси меҳнаткашлар томонидан экилган дарахтларни кўкартириш ва турли мевазорларнинг ҳосилдорлигини оширишга хизмат қилмоқда.

УНУТИЛМАС ХОТИРАЛАР

Қрим область туристик базасига Москва, Ленинград, Минск, Тошкент, Сталинобод ва Бурят-Мўғулиядан келган туристлардан бир группасига эрта билан Боқчасарой районига экскурсияга боражаклари айтилди. Кечки пайт йўлга тайёргарлик кўрилди.

Қуёш Симферополь тоғининг орқасидан эндигина мўралаб, ўз нурини ҳамма ёққа соча бошлади. Эрталаб соат 9 бўлишига қарамай, кун шундай салқин бўлдики, ҳатто баъзилар машина ичида ўтириб костюм кия бошлади.

— Йигитлар дейман, ҳозирнинг ўзида костюм кийиб олдинглар, ҳали йўлда пальто кийишни хоҳлаб қоласизлармикан, а?— деди шофер табассум қилган ҳолда.

— Баракалла, дўстим, қорнингиз тўқроқ экан, мен ҳам худди шунака демоқчи эдим, — деди экскурсия раҳбари Александр Григорьевич Жиголин.

Йигитлардан бири унинг гапига жавобан нимадир деди. Лекин машина моторининг овози унинг гапини бўлди. Ленин кўчаси бўйлаб кетаётган машина Киров кўчасига бурилганда экскурсия раҳбари яна гап бошлади.

— Мен сизларга кеча айтган мактабга 300-400 метр юргач, етиб келамиз.

Улуғ Ватан урушигача 15-нчи ўрта мактаб ҳисобланган бу мактаб биноси уруш йилларида партизанларга хизмат қилган. Мактабнинг комсомол-ўқувчилари Иван Андреевич Козлов бошчилигида Қрим ярим оролини вақтинча босиб олган немис фашистларига қарши қизғин кураш олиб борганлар. Отряд немисларнинг ўқ-дориси турадиган складни йўқ қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Эртасига ҳавони қалин булут қоплаб олган бўлиб, аввал бироз ёмғир ёққан. Сўнг ёмғир тинган бўлса ҳам, тун қоронғи бўлган. Бу фурсатдан фойдаланган партизанлар фашистларнинг тўрт қаватли сим билан ўралган складн ичига кирганлар. Уларнинг кўра ичига кирганини кўриб, ёрдам чақириш учун телефон трубкасини олаётган немис қоровулини партизан бўлган мактаб ўқувчиси йиқитиб, ерга босган ва уни куролсизлантириб, плащчпалаткага ўраб ташлаган. Партизан отрядининг бошқа аъзолари складга ўт қўйиб юборганлар.

Орадан икки кун ўтгач, складни ёндиришда қатнашган партизанларнинг ҳаммаси фашистлар томонидан ваҳшийларча ўлдирилган.

— Ўт қўйишда қатнашган партизанларни немислар қаердан билибди, амаки? — гапга аралашди турист қизлардан Лариса Иванова.

— Э қизим, нимасини сўрайсан, маҳаллий сотқинлар айтиб қўйган-да. Шундан кейин склад портлаб, беш кун ёнди, уни ўчиришнинг ҳеч иложи бўлмаганидан фашистлар мутлақо куролсизланиб қолди. Лекин шундай бўлишига қарамай, «отряд бошлиғи Козлов ҳам қўлга тушипти», деган хабар ҳаммани ташвишлантириб қўйди. Унинг ушланганлиги аниқ бўлди. Ваҳшийлар унинг кўзини ўйиб, бурнини кесиб, қудуққа ташлаб юборганлар. Икки кун ўтгач, ўзимизнинг аскарлар келиб қолди. — Жиголин шу ерга келди-ю, хомуш бўлиб, анчагача индамай қолди.

— Агар аскарларимиз икки кун илгари келганларида, уларнинг ҳаммаси ҳам соғ-саломат қолардилар, — деди экскурсия рассоми Иван Захарович ачинарли оҳангда ўртага тушган жимликни бузиб.

— Нимасини айтасан, ўғлим,— деди ўртоқ Жиголин ҳамон маъюслик билан. Улар ўлдирилмаганларида халқимизга қанчалик кулфатлар келтирган касофатларнинг қанчадан-қанча техникасига зарар етказиб, армиямизга катта ёрдам берган бўлардилар.

Экскурсиячилар немис фашистлари қуршовини бузиб, душман томонига биринчи бўлиб ўтган совет танкчисига ўрнатилган ҳайкал ва партизанлар қўмилган қабр ёнида бош кийимларини қўлларига ушлаб, бир пас индамай турдилар.

Фашистлар зулмидан озод қилинган совет кишилари вайрон бўлган биноларни тез кунда тиклаб олдилар.

БОҚЧАСАРОЙ ЙЎЛЛАРИДА

Асфальтланган йўлдан машинамиз елдек учиб бормоқда. Йўлнинг икки томонидаги боғларда қип-қизил бўлиб турган олма ва ноклар киши кўзини қамаштиради. Йўл сойликда бўлгани учунми икки томондаги тоғ худди йўлга йиқилиб тушаётгандай туюлади. Унда кўкариб турган ажойиб дарахтлар тигиз бўлиб ўсган бедазорга ўхшайди.

Боқчасарой райони Симферополь шаҳридан 35 километр узоқликда жойлашган. Лекин район билан шаҳар ўртасида тинимсиз қатнаб турган пассажир автобуслари бу узоқликни жуда яқин қилиб қўйган. Боқчасарой райони Қрим областида энг йирик ва оромбахш районлардан бири ҳисобланади. Районда 16 колхоз, 5 совхоз ва иккита сут-товар фермаси бор. Колхозчилар ва совхоз ишчилари асосан боғдорчилик ҳамда қисман тамаки экиш билан шуғулланади.

Районда уч мактаб, қурилиш техникуми, кинотеатр, ўндан ортиқ болалар яслиси, боғча, пионерлар уйи ва бир қанча ошхоналар ишлаб турипти. Колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳамда бошқа соҳадаги хизматчилар учун фақат кейинги икки йил ичида минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой биноси қуриб берилган. Шунингдек, якка тартибда уй қурувчилар сони кундан-кунга ошиб бормоқда. Улуғ Ватан уруши йилларида 4- партизанлар группасининг командири, ҳозирда Боқчасарой туристик базасининг директори ўртоқ И. М. Бортниковнинг сўзига қараганда, Почтовая, Пролетарский, Карл Маркс кўчаларининг қиёфаси шу кунда жуда таниб бўлмас даражада ўзгариб кетган.

— Мана шу базанинг пастидаги уйларни колхозчилар, совхоз ишчилари қуриб олишган, қурилиш материаллари етарли, дейди ўртоқ Бортников ўзининг жонажон райони қиёфасига ҳавас билан қарар экан.—Кўраяпсизми,—дейди у сўзида давом этиб,— халқимиз қандай меҳнатсевар. Кечагина ярим хароба жойни тез кун ичида гулистонга айлантирди.

ХОН САРОЙИДА

—Районни айланмасдан илгари қаерда нима жойлашганини айтиб берсангиз, — деб ўртоқ И. М. Бортниковга мурожаат қилди туристлардан бири.

Иван Михайлович кўзига ойнагини тақиб, узун мўйлабини тараган бўлди ва папиросини тутатиб олди-да:

— Бу биноларни ўртоқ Жиголин жуда яхши билади, мен унга Қримда бўлган ишларни кўп марта гапириб берганман,— деб кулиб қўйди.

— Ана у эшиги буёққа қараб турган икки қаватли бинога район партия комитети жойлашган, бу ёнидаги почта, унга туташгани район касалхонаси, бу томондагиси ошхона, ресторан, турли магазинлар. Қолганлари ҳар хил маданий-оқартув ва меҳнаткашларнинг уй-жой бинолари. Баланд трубалик бино — бугун ўзларинг бориб кўрадиган Хон саройи. Александр Сергеевич Пушкин ёзган Боқчасарой фонтани ўша бино ичига жойлашган.

...Икки гектарга яқин ерни эгаллаган Хон саройи ўзининг ажойиблиги билан киши диққатини жалб қилади. Бу икки қаватли Хон саройида Украина ССР Фанлар академиясининг археологик илмий-текшириш музейи жойлашган.

Саройнинг турли залларида ҳар хил қурол-аслаҳалар, Қрим хонининг қабул хоналари, дам олиш уйлари, турли-туман расм ва қадимий кулолчилик буюмлари қўйилган. Музейнинг баъзи залларидаги суғориш шохобчалари ҳамда уй-жой биноларининг конструкциялари кишини ҳайратда қолдиради.

Мана, хоннинг маслаҳат зали. Бинонинг ичи жуда кенг, унинг четларида торгина гиламчалар тўшалиб, деворларига ёстиқ қўйилган. Кираверишдаги деворда деразага ўхшатиб ишланган тўртта тароқдай эшик жойлашган. Хон феодалларни маслаҳатга чақириб, ўзи чиқиб кетар экан. Лекин ўзи улар ўртасида бўлмаса ҳам, ўша тароқ орқасидан туриб, уларнинг нима ҳақда гапираётганини эшитиб ва уларнинг қанчалик дўст-душманлигини билиб олар экан. Тароқ ана шу мақсад билан қурилган экан. Бу хонадан чиқиб, ўнгга бурилсангиз, ҳозирги газ сув будкасини эслатувчи дўконга ўхшаган деворни кўрасиз. Пушкин тасвирлаб ёзган ва довруғи ҳаммаёққа тарқалган Боқчасарой фонтани шу ерда экан.

Деворнинг ўртасида думалоқ кўзни тасвирловчи ковакча. Ундан ҳар замонда биттадан сув томади. Чуқурча тўлгач, унинг суви 17 трубачадан битта-битта томиб, пастга тушиб кетади. Фонтан кишининг кўз ёши оқишини тасвирлайди. У 1737 йилда қурилган. Унинг атрофига мармар тахта ўрнатилган. Улуғ рус ёзувчиси А. С. Пушкин 1820 йилда Хон саройига кириб ёзган асарига «Боқчасарой фонтани» деб ном берган. Унинг Хон саройида фонтан ёнида тушган расми шу йили фонтан ёнига ўрнатиб қўйилган.

Шунингдек, саройнинг боғларидаги турли кўп йиллик ўсимликлар ва йўл безаги учун хизмат қилувчи ўсимликларнинг ажойиблиги кишида катта таассурот қолдиради. Экскурсиячилар хонларнинг зўрлиги билан бошқа қўшни вилоятлардан келтирилган хотин-қизларнинг хўрланганлигини тасвирловчи расмларни кўриб, Қрим хонлигининг нақадар қонхўр эканлиги тўғрисида аниқ тушунчага эга бўлдилар. Экскурсиячилар тоғлик Қримни ўрганиш учун бошқа томонга йўл олдилар.

Т. УНАБОЕВ.

ҲОДИСА

ПАКЕТЧИ ФРИБГАРЛАР

Гражданка Ф. ўз оиласи билан биргаликда Тошкент вокзалида поезднинг келишини кутиб турар эди. Шу пайт уларнинг ёнига яхшигина кийинган бир аёл келиб ўтиради. Улар ўртасида қизғин суҳбат бошланади. Маълум бўлишича, бу аёл ҳам гражданка Ф. кетаётган шаҳарга — Уфага бормоқчи экан. Аёл Уфа шаҳрига ҳали ҳеч бормаганлигини айтиб, бу шаҳар тўғрисида қизиқиб сўрай бошлади...

Орадан бир ярим соат вақт ўтгач, бояги аёл ўрнидан туриб, қаергадир кетади ва кўп ўтмасдан қайтиб келиб, янги сотиб олган буюми билан мақтана бошлайди. Бунга гражданка Ф. нинг жуда ҳаваси келади ва ана шундай кофточкадан қизи учун сотиб олмоқчи бўлади ва аёлдан ўша магазинни кўрсатиб қўйишни илтимос қилади. Аёл рози бўлади. Сўнгра аёл гражданка Ф. ни ва унинг қизини одамлар сийрак кўчадан бошлаб олиб бора бошлайди. Бирдан уларнинг кўзи ердаги пакетга тушади. Гражданка Ф. пакетни ердан олади ва унинг ичида нима борлигини билиш учун очиб кўришни таклиф қилади. Шундан сўнг улар бир четдаги скамейкага бориб ўтирадилар. Лекин ҳали пакет очилмаган эди ҳамки, тўсатдан уларнинг қаршисида бир киши пайдо бўлади ва:

— Пакетни ердан сиз топдингизми?— деб сўрайди.

— Ҳа, мен топдим, — дейди гражданка Ф.

У киши пакетни олади-да дарҳол ўз йўлида давом этади. Аммо аёллар ҳали ўринларидан туриб бир-икки қадам илгари силжишмаган эдилар ҳамки, ҳалиги киши яна қайтиб келади.

— Бу пакет ичидаги пуллар қани?— деб дўқ уради у.

— Пакетнинг ичида ҳеч қандай пул йўқ эди-ку. — деб жавоб беради кампир Ф.

— Ия, бу нима деганингиз, — ҳайрон бўлиб гапира бошлайди у киши, — менда пакет ичидаги пулларнинг ҳаммасининг номери бор. У чўнтагидан қатор рақамлар ёзилган бир варақ қоғозни олади.

— Ёнингизда пулингиз борми? — жиддий сўрайди ҳалиги киши.

— Бор, лекин ёнимдаги ўзимнинг пулларим, — жавоб беради кампир.

— Қани буяққа олингчи, номерларини текшириб кўраман. Менга сизнинг пулингиз керак эмас.

Кампир Ф. Уфага бормоқчи бўлиб йиққан бор пулини ёнидан ноилож чиқариб кўрсатишга мажбур бўлади. Бу орада пакет «эгаси»нинг ёнига яна бир киши келиб қўшилади. Улар скамейкага ўтириб олиб, пулнинг номерларини бирма-бир текшириб чиқа бошлайдилар.

— Кечирасиз, менинг пулларим эмас экан, — дейди ҳалиги киши ва кампирнинг пули қандай бўлса, шундай қилиб тахлаб, пакетга ўрайди-да кампирга қайтариб беради. Кампир елкасидан оғир юк ағдарилгандек енгил бир нафас олиб, дарҳол пакетни ёнига солиб қўяди. Ҳалиги кишилар ўринларидан туриб, жадаллик билан илгари юрадилар. Улар билан биргаликда кампирни магазинга бошлаб бораётган бояги аёл ҳам ғойиб бўлади. Шундай қилиб, кампир ўйлаган нарсасини ололмасдан саргардон бўлиб, вокзалга қайтиб келади.

Тезда радиодан поездга чиқиш мумкинлиги эълон қилинади. Гражданка Ф. ўз оиласи билан биргаликда бир ташкачи ёрдамида вагонга чиқиб, жойлашиб олади ва ташкачига хизмат ҳақини бермоқчи бўлиб ёнидан бояги пакетни олади. Лекин пакетни очиб, кампир хангуманг бўлиб қолади. Чунки пакетда 7 минг сўм ўрнига аёллар қўлқопи солиб қўйилган эди.

Кейинги вақтларда Тошкентда ана шундай воқеалар тез-тез рўй бериб тура бошлади. Масалан, гражданка Ж. нинг ҳам 2 минг сўм пулини революция скверида пакет ташлаб қўйиш йўли билан олиб қўйганлар. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Тошкент шаҳар милиция ходимларининг актив ҳаракати натижасида шу нарса аниқландики, йўлга пакет ташлаб қўйиш орқали гражданларнинг пулини олиш иши билан бутун бир шайка шуғулланар экан. Яқинда ана шу шайканинг бошлиғи И. М. Горшкович ва унинг шериклари қўлга олинди. И. М. Горшкович 1932 йилда туғилган бўлиб, ҳеч қаерда ишламас экан. Сўроқ вақтида маълум бўлишича, бу фрибгар мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларига, ҳатто Москвага ҳам «гастролга» чиққан экан.

Совет кишиларини чалғитиб, фрибгарлик билан шуғулланиб келган И. М. Горшкович ва унинг шериклари тез кун ичида одил совет суди олдида жавоб берадилар.

С. НУРМАТОВ.

Сувайш каналини национализация қилиш Мисрнинг суверен ҳуқуқидир

☆

СССРГА МИСРДАН КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

Миср социал ишлар ва меҳнат министрлиги ходимлари делегацияси август ойининг бошидан бери Москвада меҳмон бўлиб турибди. Социал ишлар ва меҳнат министрининг ўринбосари Иброҳим Алжатрифий жаноблари бошчилигидаги бу делегация СССРда касб ўргатишнинг қандай ташкил этилганлиги билан, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг фаолияти билан танишмоқ учун келган.

Мисрлик меҳмонлар Москвада меҳнат резервлари бош бошқармасининг ходимлари билан учрашдилар ҳамда СССР меҳнат резервларининг ўқув юртларида касб ўргатиш ва кадрлар тайёрлаш масалалари ҳақида улар билан суҳбатлашдилар. Делегация аъзолари меҳнат резервлари мактабларида ва билим юртларида ўқувчиларнинг техника ижодиётини кўрсатишга бағишланган Бутуниттифоқ виставкасини бориб кўрдилар. Улар 6-техника билим юртида ишлаб чиқариш мастерскойлари билан танишдилар ва шу мактабни битириб чиқувчиларнинг имтиҳонида ҳозир бўлдилар. Шу мактаб ўқувчилари билан суҳбатда делегация раҳбари Иброҳим Алжатрифий йигит ва қизларни табриклаб, уларга ишда муваффақиятлар қозонишларини тилади.

Делегация аъзолари ВЦСПСга ҳам бориб, унинг раҳбар ходимлари билан суҳбатлашдилар ва СССРда меҳнат ҳамда иш ҳақи масалалари қандай қўйилганлигини суриштирдилар. Улар 8 августда пойтахтнинг биринчи подшипник заводини бориб кўрдилар.

Мисрлик меҳмонлар Совет мамлакатида яна икки ҳафтадан кўпроқ турадилар. Улар СССРни саёҳат қилиб, Тошкентни, Сочини, Сталинградни ва Ленинградни бориб кўрадилар. (ТАСС).

Миср жамоат арбобининг Жаҳон Тинчлик Кенгашига мактуби

ҚОҲИРА, 8 август. (ТАСС). Миср тинчлик тарафдорлари миллий комитетининг аъзоси Муҳаммад Комил Албандарийнинг Миср тинчлик тарафдорлари номидан Жаҳон Тинчлик Кенгашига юборган мактубида, жумладан бундай дейилади: «1956 йил 26 июлда Миср ҳукумати акция эгаларига акция ҳақини тўлаш ва компания ходимларининг ҳуқуқларини сақлаб қолиш шарти билан Сувайш канали компаниясини национализация қилди. Миср ҳукумати, каналда ҳамма мамлакатларнинг кемалари бемалол қатнай беради, деб айтди ва, ҳукумат Мисрнинг шартномалар ва битимлар бўйича ўз зиммасига олган ҳамма мажбуриятларига бундан буён ҳам ҳурмат билан қарайди, деб яна бир марта ишонтирди. Миср халқининг манфаатларини кўзлаб қилинган бу ҳаққоний ишни Миср аҳолисининг ҳамма табақалари тўла равишда қўллаб-қувватлади...»

Албандарий ғарб давлатларининг ҳукуматлари Мисрга туҳмат ва бўҳтонлар ёғдиришни авж олдириб юборганликларини ва куч қўлланмоқчи бўлиб дўқ ураётганликларини кўрсатиб, Жаҳон Тинчлик Кенгашидан «рўй берган аҳволни муҳокама қилишни ва ўзининг мустақиллигини, суверенитетини ҳамда эркинлигини ҳимоя қилаётган Мисрни қўллаб-қувватлашни» илтимос қилди.

Германиядаги совет қўшинлари группаси тарқатилган қисмлари жангчиларининг навбатдаги группаси ватанига жўнаб кетди

БЕРЛИН, 8 август. (ТАСС). Немис матбуотининг хабар беришича, кеча Карл Маркс-штадт округининг бир қанча шаҳарларида — Иоганнгеоргенштадт, Шварценберг ва Ауэрбахда Германиядаги совет қўшинлари группаси қисмларидан Совет ҳукуматининг СССР қуролли кучлари сонини ва жумладан Германиядаги совет қўшинлари сонини камайтириш тўғрисидаги қарорига мувофиқ демобилизация қилинган жангчиларни Совет Иттифоқига жўнатиш муносабати билан уларни кузатиб қолиш маросимлари бўлди.

Тарқатилган қисмларнинг солдат ва офицерларини ҳамма жойда минг-минглаб меҳнаткашлар кузатиб қолдилар. Улар чин кўнгилдан совет солдатлари ва офицерларига тинч меҳнатда муваффақиятлар тилаб қолдилар. Совет солдатлари ва офицерларини кузатиб қолиш ГДР ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик намойишига айланди.

Хитой студентлари Москвага жўнаб кетдилар

ПЕКИН, 8 август. (ТАСС). 250 кишидан иборат хитой студентлари группаси Совет Иттифоқининг олий ўқув юртларида ўқиш учун бугун Пекиндан Москвага жўнаб кетди. Улар билан биргаликда Шарқий Европадаги халқ демократияси мамлакатлари олий ўқув юртларида ўқийдиган 150 хитой студенти ҳам жўнаб кетди.

Бу йил СССРга ўқиш учун ҳаммаси бўлиб 1300 дан кўпроқ студент ва 500 дан кўпроқ аспирант боради, бу ўтган йилдагидан икки баравардан ҳам зиёд кўпдир. Польшада, Чехословакияда, Югославияда, Болгарияда ва бошқа мамлакатларда 300 дан кўпроқ студент ўқийди.

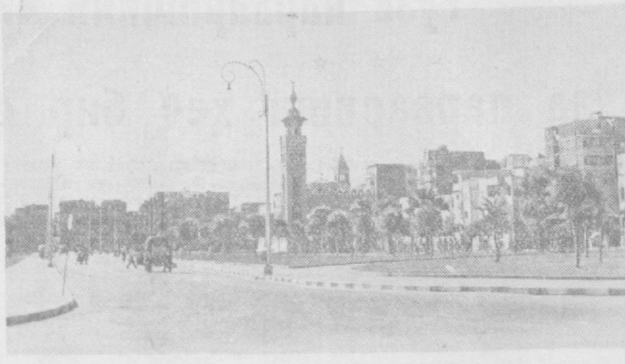

Миср. Қоҳира кўчасида. **В. Сироватский** фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИ МИСРНИ ҚЎЛЛАБ- ҚУВВАТЛАМОҚДА

ҚОҲИРА, 8 август. (ТАСС). Радио хабарида айтилишича, Сурия бош министри Сабри Асалий ва ташқи ишлар министри Битар Ливан президенти Комил Шамун, Ливан бош министри Абдаллах Яфий ва ташқи ишлар министри Салим Лоҳуд билан учрашмоқ учун кеча Байрутга келганлар.

Улар қуйидаги масалаларни муҳокама қиладилар: Сувайш канали компаниясининг национализация қилинганлиги, шу масалага бағишланиб Лондонда ўтказиладиган конференция ва Араб мамлакатлари иттифоқи сиёсий комитетининг шунга бағишланиб ўтказиладиган мажлиси.

Сабри Асалий Байрутга жўнаб кетиш олдидан Саудия Арабистонининг Суриядаги элчиси билан учрашган. Сўнгра, элчи Сурия ташқи ишлар министри Битар билан суҳбатлашиб, шу суҳбатдан кейин, Саудия Арабистонининг Сувайш канали компанияси национализация қилинганлигига нисбатан тутаётган позицияси Миср ва Суриянинг позициясига ўхшаш позициядир, деб айтган.

* * *

ҚОҲИРА, 8 август. (ТАСС). МЕН агентлиги хабар беради: Судан ички ишлар министри ва халқ-демократик партиясининг раиси Али Абдил Раҳмон, менинг партиям Мисрнинг Сувайш каналини национализация қилганлигини маъқуллайди, деб айтди.

* * *

ПЕКИН, 8 август. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабарига қараганда, Бирма касаба союзлар конгресси, Миср территориясида бўлган Сувайш каналини национализация қилиш Мисрнинг суверен ҳуқуқидир ва Бандунг конференциясининг руҳига мувофиқдир, деб айтган.

Шу тўғридаги баёнотда, Бирма меҳнаткашлари Миср халқининг Сувайш каналини национализация қилганлигини қизғин равишда қўллаб-қувватламоқдалар, дейилади.

* * *

КАРАЧИ, 8 август. (ТАСС). «Кветта таймс» газетаси ўзининг редакцион мақоласида, Миср «ўз мулкидан» ўз хоҳишича фойдаланишга тўла равишда ҳақлидир, деб ёзади. Урду тилида чиқадиган «Иттиҳод» газетаси «Мисрга қарши куч қўлланган ҳар қандай давлат бутун мусулмон дунёсининг ғазабига дучор бўлади» деб Ғарбни огоҳлантирмоқда. Кветта маъмурий округида чиқадиган бошқа газеталар ҳам шундай фикр баён қилмоқдалар.

Мусулмонлар иттифоқи партияси Блужистон ташкилотининг раиси Исохон, «Сувайш каналининг национализация қилинганлигини бутун дунёдаги 500 миллион мусулмон маънавий ва моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлайди» деб айтди.

* * *

КАРАЧИ, 8 август. (ТАСС). «Доон» газетасининг хабарида айтилишича, Карачи шаҳридаги адвокатлар уюшмасининг йиғилиши Сувайш канали национализация қилинганлиги муносабати билан Миср ҳукуматини табриклади ва бу ишни тўла равишда қонуний деб топди.

Йиғилишда қабул қилинган резолюцияда бундай дейилади: «Англия ва Франция томонидан Миср ҳукуматига ўтказилаётган тазйиқ уларнинг империалистик интилишларини очиқ-равшан кўрсатади».

БОШ МИНИСТР НЕРУНИНГ ПАРЛАМЕНТДА АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 8 август. (ТАСС). Деҳли радиоси хабар беради: Бугун бош министр Неру парламентда нутқ сўзлаб, Ҳиндистон Сувайш канали масаласига бағишланиб чақирилаётган конференцияда қатнашиш тўғрисидаги таклифни қабул қилди, деб айтди. У, дедики, ҳукумат зарур бўлган гарантияларни олди ва Лондон конференциясида қатнашиш Мисрнинг манфаатларига, суверен ҳуқуқларига ва фазилатига зарар етказмаслигига қаноат ҳосил қилди. Ҳукуматга шу нарса мутлақо равшандирки, деди бош министр, бирор конференция ўз қатнашчиларини илгари қабул қилинган қарорларга боғлиқ қилиб қўядиган бўлса, ҳукумат бундай конференцияда қатнаша олмайди. Шунингдек ҳукумат Мисрнинг суверен ҳуқуқини рад қилувчи ҳар қандай ҳарбий тайёргарлик битимида ёки бошқа ҳар қандай тадбирларда қатнашишдан ҳам бош тортади. Ҳиндистоннинг конференцияда қатнашуви ғарбдаги уч давлат Лондонда ўзларининг яқинда бўлиб ўтган кенгашларидан кейин эълон қилган қўшма баёнот принциплари билан Ҳиндистоннинг чекланиб қўйилганлигини ёки боғланиб қўйилганлигини асло билдирмайди.

Бош министр Сувайш канали проблемаси тарихини гапириб ўтиб, Мисрнинг каналга нисбатан суверенитети шак-шубҳасиздир, деди.

Ғарб давлатларининг ҳарбий тадбирлари тўғрисида матбуотда ёзилаётган гапларга тўхталиб, Неру айтдики, бу тадбирлар фақат Мисрдагина эмас, шу билан бирга, бутун араб дунёсида ҳам жамоатчиликни қўзғатиб юборди. Осиёда ғазаб кучайиб кетди.

Сўнгра, Неру бундай деди: Авж олиб кетган ғазабни кучайтиришни асло истамайман, лекин агар мен, бу масалада низони ҳал қилиш мақсадида дўқлар қилиш ёки ўз нуқтаи назарини қабул қилишга куч қўлланиш йўли билан мажбур этиш нотўғри йўлдир, деб айтмасам, парламент олдидаги, бутун мамлакат олдидаги ва ҳатто, бу кризисда қатнашаётган томонлар олдидаги ҳамда худди шунингдек Англия ва Франция олдидаги ўз бурчимни бажармаган бўлур эдим. Бу нотўғри йўл оқилона иш кўришнинг натижаси эмас, у, ҳозирги дунёни ва ҳозирги Осиёни ҳисобга олмайди.

Неру кўрилган тадбирлар тўғрисида ўзининг ғоят афсусланганлигини изҳор қилди ва бу тадбирларга хотима берилур ҳамда манфаатдор томонлар музокараларга киришиб, масалани ҳал қилишга эришурлар, деб Ҳиндистон номидан умид билдирди.

Неру, Ҳиндистон конференцияга таклиф этилганларнинг рўйхатига рози эмас, деб уқтириб ўтди. Неру бу рўйхатга Бирманинг киритилмаганлигини афсусланишга сазовор камчилик, деди. Югославия ҳам бу конференцияда қатнашмоғи лозим, деди Неру.

Пировардида Неру уқтириб айтдики, Сувайш канали проблемасини Мисрнинг суверенитетини ва фазилатини ҳурматлаш асосида ҳал қилишга ва дўқлар қилишдан, зўравонликдан ва бир томонлама ҳаракатлар қилишдан воз кечиш ҳақида барча манфаатдор томонлар ўртасида битимга келинишидан Ҳиндистон ғоят манфаатдордир.

Бош министрнинг бу гапларини парламентнинг ҳамма депутатлари табрик хитоблари билан кутиб олдилар.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/VIII да **Шўрали**, 11/VIII да **Катта концерт**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/VIII да **Сурмахон**, 11/VIII да **Азиз ва Санам**.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», «ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Советлар ҳокимияти учун.**

«ИСКРА» — ҳамма залда кеч соат 7 гача **Советлар ҳокимияти учун**, кеч соат 7-40 минутдан **Юрак жим турмоғи лозим.**

«ЎЗБЕКИСТОН», — кундуз ва кечқурун **Советлар ҳокимияти учун**, кеч соат 10 да **Юрак жим турмоғи лозим.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН» «ИСКРА», «ХИВА», «ИСКРА» (Кафанов номли парк), «УДАРНИК» — **Советлар ҳокимияти учун.**

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА ПРЕМЬЕРА

Д. Обер музикаси

ФРА ДЬЯВОЛО

3 пардали опера.

Коллектив заявкалар қабул қилинади.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА

(ёзги театр)

11 ва 12 августда

КОНЦЕРТ

Концертларда: Ўзбекистон халқ хофизи **Маъмуржон Узоқов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Гавҳар Раҳимова, Муҳаммаджон Мирзаев**, эстрада солистлари **Муҳаббат Мусаева, Ғанижон Тошматов, А. Тўйчиев, М. Муҳамедов, Карим Солиев**, «Баҳор» рақс ансамбли қатнашади. Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоева.**

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Милиция клуби ҳузурида (Лоҳутий кўчаси, 23-уй)

ЁЗГИ «САЛЮТ» КИНОТЕАТРИ ОЧИЛДИ

Томошабинларнинг маданий истироҳати учун кинотеатр фоесида ўқиш зали, буфет ва танца майдончаси уюштирилган.

Ҳар куни сеанслар олдидан лекция ва суҳбатлар ўтказилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 03797 «Қизил Ўзбекистон» «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № 1496.